

VALSTYBINĖS AUGALININKYSTĖS TARNYBOS
PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS DIREKTORIAUS
Į S A K Y M A S

**DĖL JAVŲ, PAŠARINIŲ AUGALŲ, ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ
SĖKLINIŲ PASĖLIŲ APROBAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2011 m. birželio 21 d. Nr. A1-196

Vilnius

Vadovaudamasis Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 274 (Žin., 2000, Nr. [86-2640](#); 2010, Nr. [89-4718](#)), Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 381 (Žin., 2001, Nr. [4-107](#); 2010, Nr. [96-4994](#)), Privalomųjų rinkai tiekiamos pašarinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 382 (Žin., 2001, Nr. [5-145](#); 2010, Nr. [91-4827](#)), ir siekdamas užtikrinti tikslų javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių augalų sėklinių pasėlių tinkamumo nustatymą tam tikros veislės numatytos kategorijos sėkloms išauginti:

1. T v i r t i n u Javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisykles (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:

2.1. Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos viršininko 2007 m. gegužės 3 d. įsakymą Nr. 1A-57 „Dėl Žemės ūkio augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. [52-2041](#));

2.2. Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos viršininko 2007 m. liepos 13 d. įsakymą Nr. 1A-92 „Dėl Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos viršininko 2007 m. gegužės 3 d. įsakymo Nr. 1A-57 „Dėl Žemės ūkio augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2007, Nr. [79-3212](#));

2.3. Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos viršininko 2008 m. liepos 9 d. įsakymą Nr. 1A-96 „Dėl Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos viršininko 2007 m. gegužės 3 d. įsakymo Nr. 1A-57 „Dėl Žemės ūkio augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2008, Nr. [79-3161](#));

2.4. Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos viršininko 2009 m. birželio 12 d. įsakymą Nr. 1A-124 „Dėl Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos viršininko 2007 m. gegužės 3 d. įsakymo Nr. 1A-57 „Dėl Žemės ūkio augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2009, Nr. [72-2954](#)).

DIREKTORIUS

EVALDAS ZIGMAS ČIJAUSKAS

PATVIRTINTA

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie
Žemės ūkio ministerijos direktoriaus

2011 m. birželio 21 d. įsakymu Nr. A1-196

JAVŲ, PAŠARINIŲ AUGALŲ, ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ SĖKLINIŲ PASĖLIŲ APROBAVIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklės (toliau – taisyklės) nustato javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių augalų sėklinių pasėlių tinkamumo reikalavimus tam tikros veislės tam tikros kategorijos javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių augalų sėklai išauginti ir atitikties šiems reikalavimams patikrinimo tvarką.

II. TEISINIS PAGRINDIMAS

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 274 (Žin., 2000, Nr. [86-2640](#); 2010, Nr. [89-4718](#)), Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 381 (Žin., 2001, Nr. [4-107](#); 2010, Nr. [96-4994](#)), Privalomųjų rinkai tiekiamos pašarinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 382 (Žin., 2001, Nr. [5-145](#); 2010, Nr. [91-4827](#)), Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – OECD) Žolių ir ankštinių augalų sėklos, Javų sėklos, Kryžmažiedžių ir kitų aliejinių pluoštinių augalų sėklos, tiekiamos tarptautinei prekybai, Schemų reikalavimais, peržiūrėtais OECD Taryboje 2000 m. rugsėjo 28 d. (C(2000)146/galutinis) (toliau – OECD Sėklos schemas), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. (C(2010)133), OECD vegetacinių bandymų ir sėklinių pasėlių aprobavimo gairėmis, parengtomis 2010 m.

III. SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI

3. Pagrindinės sąvokos ir sutrumpinimai vartojami šiose taisyklėse:

Netipiškas augalas – tos pačios rūšies augalas, aiškiai besiskiriantis nuo pagrindinės veislės augalo.

Pasėlio kategorija – sėklinio pasėlio įvardijimas pagal būsimo derliaus sėklos kategoriją.

Pasėlio kategorijos reikalavimai – veislės tapatumo, veislinio grynumo ir kitų reikalavimų visuma, pagal kurią nustatoma, ar pasėlis tinka tam tikros kategorijos sėkloms išauginti.

Regioniniai skyriai – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – **Tarnyba**) Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Tauragės, Telšių, Šiaulių, Panevėžio, Utenos, Marijampolės, Vilniaus regioniniai skyriai.

Sėklos kategorija – sėklos kokybinė grupė, nustatoma pagal sėklos dauginimo kartas – reprodukcijas.

Sėklinio pasėlio aprobavimo aktas – dokumentas, kuriame nurodoma sėklinio pasėlio atitiktis šių taisyklių reikalavimams.

Sėklinis pasėlis – pasėlis, atitinkantis nustatytus sėklinio pasėlio reikalavimus ir iš kurio gautas derlius naudojamas sėklai paruošti.

Veislinis grynumas – pagrindinės veislės augalų skaičiaus santykis su visų kitų tos

rūšies augalų skaičiumi kontroliniame laukelyje.

Veislės tapatumas – kryžmadulkių augalų veislinio grynumo rodiklis.

IV. BENDRIEJI SĖKLINIŲ PASĖLIŲ APROBAVIMO REIKALAVIMAI

Prašymo aprobuoti sėklinį pasėlį pateikimas

4. Dauginamosios medžiagos tiekėjas, norintis aprobuoti javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių augalų sėklinį pasėlį (toliau – sėklinis pasėlis), pateikia Tarnybos regioniniam skyriui Prašymą aprobuoti sėklinius pasėlius pagal formą, patvirtintą Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2010 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. A1-9 (Žin., 2010, Nr. [85-4507](#)).

5. Prašymai aprobuoti sėklinius pasėlius pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių augalų pateikiami kasmet iki gegužės 1 d., javų – iki birželio 1 d.

6. Jei veislė yra saugotina, dauginamosios medžiagos tiekėjas prieš kiekvieno auginimo sezono pradžią raštu pateikia Tarnybai informaciją apie saugotinos veislės pasėlio plotą (ha) ir jo vietą.

Duomenų apie pasėtą sėklą patikrinimas

7. Aprobavimą atlieka Tarnybos direktoriaus įsakymu patvirtinti asmenys (toliau – aprobuotojai).

8. Aprobuotojui, prieš pradėdant aprobuoti sėklinį pasėlį, turi būti pateikti: sėklos įsigijimo dokumentai, pasėtos sėklos kokybę įrodantys dokumentai (Sėklos sertifikatas ir/ar bent viena pasėtos sėklos siuntos etiketė arba selekcinės sėklos atestatas ar jų kopija), duomenys apie priešsėlius, sėjomainas, žemės ūkio naudmenų ir pasėlių deklaracija, dauginimo sutartis (jei dauginamosios medžiagos tiekėjas yra sudaręs ją su augintoju).

9. Aprobuotojas patikrina, ar informacija, pateikta Sėklos sertifikate, sėklos etiketėje atitinka Prašyme aprobuoti sėklinį pasėlį pateiktą informaciją.

10. Auginant hibridines veisles, augintojas privalo aprobuotojui pateikti pasėtos vyriškosios ir moteriškosios tėvinės sėklos siuntos sėklos kokybę įrodančius dokumentus (Sėklos sertifikatas, etiketė).

11. Sėkliniai pasėliai aprobuojami tų augalų veislių, kurios įrašytos į Nacionalinį augalų veislių sąrašą ir/ar į Bendrąjį žemės ūkio augalų rūšių veislių katalogą ar OECD Veislių, tinkamų sėklai sertifikuoti, sąrašą.

12. Jei veislė neįrašyta į Nacionalinį augalų veislių sąrašą, o tik į Bendrąjį žemės ūkio augalų rūšių veislių katalogą ar OECD Veislių, tinkamų sėklai sertifikuoti, sąrašą, dauginamosios medžiagos tiekėjas aprobuotojui turi pateikti oficialų veislės aprašymą, parengtą pagal institucijos, atlikusios išskirtinumo, vienodumo, stabilumo tyrimus, duomenis. Jei veislė yra hibridinė – tėvinių linijų aprašymus.

13. Jei augalo veislė yra genetiškai modifikuota, sėkliniai pasėliai aprobuojami vadovaujantis ne tik šiomis taisyklėmis, bet ir Genetiškai modifikuotų augalų pasėlių sambūvio su tradicinių ir ekologiškų augalų pasėliais taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. 3D-504/D1-608 (Žin., 2007, Nr. [121-4978](#)).

Reikalavimai sėkliniams pasėliams

14. Dauginamosios medžiagos tiekėjas privalo šalia aprobuojamo sėklinio pasėlio įtvirtinti lauko žymenį, kuriame būtų nurodytas Dauginamosios medžiagos tiekėjo pažymėjimo numeris, augalo rūšis, veislė, pasėlio kategorija ir lauko dydis. Aprobuotojas turi įsitikinti, kad lauko žymuo yra įtvirtintas prie sėklinio pasėlio.

15. Priešsėliai turi būti tokie, kad nepageidaujamų tos pačios arba giminingos rūšies augalų savaiminio įsisėjimo ar įsimašymo tarp sėklinių augalų rizika būtų sumažinta iki minimumo.

16. Dauginamosios medžiagos tiekėjas ar augintojas aprobuotojui turi pateikti informaciją apie per pastaruosius 3–5 metus (atsižvelgiant į augalo rūšį) lauke augintus augalus.

17. Auginant hibridines veisles, tame pačiame lauke negali būti be pertraukos auginami hibridiniai tos pačios rūšies augalai, kad savaime nesudygtų ankstesniais metais augintų hibridinių augalų sėklos.

18. Dauginamosios medžiagos tiekėjas ar augintojas turi pateikti aprobuotojui sėklinių pasėlių ir aplinkinių pasėlių planus, kurie suteiktų informaciją apie galimus svetimų žiedadulkių šaltinius.

19. Sėkliniuose ir gretimuose pasėliuose aprobuotojas turėtų paieškoti savaime įsisėjančių augalų ar piktžolių, kurie galėtų būti nepageidaujamų žiedadulkių šaltiniu.

20. Kryžmadulkių augalų sėkliniai pasėliai turi būti atskirti apsauginiais atstumais nuo kitų tos pačios rūšies pasėlių, siekiant išvengti užteršimo nepageidaujamomis žiedadulkėmis.

21. Savidulkių augalų pasėliai turi būti atskirti nuo kitų tos pačios rūšies sėklinių pasėlių, kad nuimant derlių būtų išvengta mechaninio sėklos susimaišymo.

22. Jei apsauginis atstumas tarp sėklinių pasėlių ir nepageidaujamų žiedadulkių šaltinių yra nepakankamas ir neatitinka minimalių reikalavimų (1, 4, 10, 16 priedai), aprobuotojas turi teisę reikalauti, kad nepageidaujamas šaltinis būtų sunaikintas iki sėklinio pasėlio žydėjimo.

23. Jei sėkliniame pasėlyje yra kitų rūšių augalų, tai gali sukelti problemų vertinant ne tik kaip sėklinį pasėlį, bet ir vėliau valant sėklas. Ypač daug sunkumų sukelia toliau išvardyti augalai:

23.1. svidrės (*Lolium* spp.) ir javai kitų rūšių javų sėkliniuose pasėliuose;

23.2. sėjamieji žirniai (*Pisum sativum* L.), pupos (*Vicia faba* L.) ir daržinės pupelės (*Phaseolus vulgaris* L.) lęšių (*Lens culinaris* Medik.) ir sėjamųjų avinžirnių (*Cicer arietinum* L.) sėkliniuose pasėliuose;

23.3. vigna (*Vigna* spp.) sėjamųjų žirnių (*Pisum sativum* L.) sėkliniuose pasėliuose.

24. Piktžolių rūšys, kurias gali būti sunku išvalyti valant sėklas:

24.1. dirvinės svidrės (*Lolium remotum* Schrank) linų (*Linum usitatissimum* L.) sėkliniuose pasėliuose;

24.2. dirviniai garstukai (*Sinapis arvensis* L.) baltųjų garstyčių (*Sinapis alba* L.), rapsų (*Brassica napus* L.), ropių (*Brassica rapa* L.) ir sareptinių bastučių (*Brassica juncea* (L.) Czern.) sėkliniuose pasėliuose;

24.3. alepiniai sorgai (*Sorghum halepense* (L.) Pers.) hibridinių sorgų sėkliniuose pasėliuose;

24.4. tuščiosios avižos (*Avena fatua* L.) javų sėkliniuose pasėliuose;

24.5. totoriniai gričiai (*Fagopyrum tataricum* (L.) Gaertn.), dirviniai ridikai (*Raphanus raphanistrum* L.) grikių (*Fagopyrum esculentum* Moench) sėkliniuose pasėliuose.

25. Aprobuodamas hibridinių veislių pasėlius, aprobuotojas prieš tikrindamas vyriškųjų ir moteriškųjų komponentų veislinį grynumą privalo įsitikinti, ar per klaidą nebuvo sumaišytos dviejų komponentų eilės.

26. Jei auginama kukurūzų, rapsų, sorgų ar saulėgrąžų hibridinė sėkla, ravėjimas yra priimtinas metodas siekiant išlaikyti vieno ar kito tėvinio komponento veislinį grynumą. Šiuo atveju augalai, neatitinkantys vieno arba kelių nustatytų požymių, iš pasėlio turi būti pašalinti iki pasklindant žiedadulkėms.

27. Taikant vyriškojo nevaisingumo metodą, aprobuotojas privalo įsitikinti, ar moteriškojo komponento eilutėse nėra įsimašiusių vaisingų arba iš dalies vaisingų vyriškojo komponento augalų.

28. Jei auginant kukurūzų hibridinę sėklą piestelės yra pašalintos mechaniniu būdu, aprobuotojas privalo įsitikinti, ar tai buvo atlikta iki moteriškiesiems augalams paskleidžiant

žiedadulkes, o svarbiausia – iki to laiko, kai moteriškųjų augalų purkos tampa imlios.

29. Dauginamosios medžiagos tiekėjas privalo užtikrinti, kad vyriškieji ir moteriškieji komponentai derliaus nuėmimo metu nebus sumaišyti. Vyriškojo komponento eilutės turi būti nuimtos atskirai prieš nuimant moteriškojo komponento eilutes. Tai netaikoma rugių pasėliams (*Secale cereale* L.), kurių vyriškoji ir moteriškoji linijos auginamos kartu (mišinyje).

30. Hibridų, išaugintų hibridiniuose pasėliuose, veislinis grynumas gali būti patikrintas tik vegetaciniuose bandymuose (pasėjus išaugintos hibridinės sėklos bandinius). Hibridiniuose pasėliuose veisliniam grynumui išsaugoti reikia laikytis šių sąlygų:

30.1. tinkami apsauginiai atstumai iki nepageidaujamų žiedadulkių šaltinių;

30.2. geros sąlygos žiedadulkėms pasklisti;

30.3. aukštas vyriškojo nevaisingumo lygis moteriškojo komponento augaluose;

30.4. aukštas abiejų tėvinių komponentų veislinio grynumo lygis;

30.5. vyriškojo komponento derlius nuimamas atskirai (arba sunaikinamas) prieš nuimant sėklas brandinančio moteriškojo komponento derlių (netaikoma rugių hibridams).

Vegetaciniai bandymai

31. Sertifikuotų sėklos siuntų patikrinimas atliekamas vegetaciniais bandymais. Prieš aprobuojant sėklinį pasėlį, aprobuotojai gali susipažinti su sėklos siuntos, jei ji buvo tirta vegetaciniuose bandymuose, rezultatais. Pagal vegetaciniuose bandymuose nustatytą netipiškų augalų skaičių ir jų požymius aprobuotojui lengviau identifikuoti netipiskus augalus sėkliniame pasėlyje.

32. Aprobuotojas sėkliniuose pasėliuose gali rasti ir tokių netipiškų augalų, kurie nebuvo pastebėti atliekant vegetacinius bandymus. Juos būtina užregistruoti ir atsižvelgti priimant sprendimą dėl sėklinio pasėlio atitikties tam tikros kategorijos sėklai išauginti.

33. Aprobuotojas turi gebėti atpažinti augalų požymius, padedančius atskirti veisles ir turėti išsamių žinių apie aprobuojamas veisles. Aprobuotojų praktiniai mokymai vykdomi vegetaciniuose bandymuose, kurių metu jie gauna patikimų duomenų apie pasėtą sėklos siuntą.

Sėklinio pasėlio būklė

34. Prieš sėklinio pasėlio aprobavimą aprobuotojas turėtų nuodugniau patikrinti lauką, ypač jo pakraščius.

35. Pažiūrėti, ar nėra požymių, liudijančių, kad dalis lauko galėjo būti užsėta kita sėkla arba galėjo įsimaišyti kitų augalų sėklų, pavyzdžiui, lauko prieigose arba pakraščiuose. Ypač daug dėmesio turėtų būti skiriama apsauginiams atstumams nuo nepageidaujamų žiedadulkių šaltinių patikrinti.

36. Bendras sėklinio pasėlio įvertinimas parodo, ar jis yra patenkinamos būklės nuodugniai tirti augalų veislinį grynumą.

37. Jeigu daugiamečių žolių sėklos dauginimas pasėlyje vyksta nepertraukiamai ir sėklinis pasėlis atitinka nustatytus reikalavimus, aprobuotojas pasėlį gali pripažinti kaip sėklinį trečiais ir vėlesniais sėklos derliaus metais.

Sėklinio pasėlio tikrinimas

38. Pirmiausia aprobuotojas patikrina sėklinį pasėlį kaip visumą ir įsitikina apžiūradamas keletą augalų, ar jis atitinka veislei būdingas savybes. Konkretus vertinamų augalų skaičius priklauso nuo tikrinamų požymių sudėtingumo ir veislės homogeniškumo. Kryžmadulkių veislių augalų reikėtų patikrinti daugiau nei savidulkių veislių augalų.

39. Auginant tam tikras rūšis, ne visada įmanoma patvirtinti atskirų veislių tapatumą

sėkliniuose pasėliuose, bet visada turi būti garantuojama, kad augalas yra priskirtas teisingai veislių grupei (pvz., ankstyvųjų ar vėlyvųjų, tetraploidinių ar diploidinių, aukštaūgių ar žemaūgių ir t. t.).

40. Auginant hibridines veisles, aprobeuotojas privalo mokėti atskirti vyriškąją tėvinę liniją nuo moteriškosios. Kiekvieno tėvinio komponento tapatumas patikrinamas naudojant atitinkamus oficialius tėvinių komponentų aprašus.

41. Augimo laikotarpiu sėkliniai pasėliai gali būti aprobeuojami kelis kartus. Privalomas bent vienas aprobeavimas tinkamiausiu laiku įvertinti veislinį grynumą.

42. Aprobeavimo metu tikrinama:

42.1. apsauginis atstumas;

42.2. veislinis grynumas.

43. Jeigu aprobeuojant nustatoma, kad sėkliniai pasėliai neatitinka jiems keliamų reikalavimų, o trūkumus galima pašalinti, aprobeuotojas turi teisę leisti augintojui tai padaryti. Po to atliekamas pakartotinis aprobeavimas. Tuo atveju, kai kategorijos reikalavimus atitinka tik dalis sėklinio pasėlio, aprobeuotojas turi teisę aprobeuoti tik tą dalį. Šiuo atveju turi būti išpjauta 1 m skiriamoji juosta, atskirianti aprobeuotą lauką nuo neaprobeuoto. Sėklinio pasėlio aprobeavimo aktas dauginamosios medžiagos tiekėjui įteikiamas tik įsitikinus, kad aprobeuoto pasėlio derlius nuimtas ir atskirai supiltas saugoti.

44. Jeigu aprobeuojamame sėkliniame pasėlyje priemaišų randama daugiau negu leidžiama, pasėlis pripažįstamas tokios kategorijos, kurią atitinka pagal nustatytą priemaišų kiekį.

45. Superelitinės kategorijos sėklinis pasėlis turi atitikti elitinės kategorijos sėkliniam pasėliui keliamus reikalavimus.

46. Selekcinių ar jo įgalioto atstovo raštišku prašymu aprobeuojamo sėklinio pasėlio kategorija gali būti pažeminama.

47. Sėkliniame pasėlyje:

47.1. radus tuščiąją avižą (t. y. tuščiosios avižos židinius) lauko brėžinyje (brėžinys laisvos formos), schematiškai nurodoma jų buvimo vieta. Brėžinys pridodamas prie Sėklinio pasėlio aprobeavimo akto;

47.2. radus tuščiosios avižos židinius aprobeuojama tik ta sėklinio pasėlio dalis, kuri atitinka tai kategorijai keliamus reikalavimus, o likusi dalis (su tuščiosios avižos židiniiais) turi būti nupjauta iki derliaus nuėmimo. Šiuo atveju aprobeuoto sėklinio pasėlio derlius turi būti supiltas saugoti atskirai ir apie tai aprobeuotojas pažymi Sėklinio pasėlio aprobeavimo akte;

47.3. kai tuščiosios avižos židiniai ar pavieniai augalai išsidėstę per visą lauką, pasėlis išbrokuojamas.

48. Sėklinis pasėlis pripažįstamas netinkamu, t. y. išbrokuojamas, jei:

48.1. dėl ligų, kenkėjų ar kitų priežasčių išgules, labai piktžolėtas ar išretėjęs ir nėra galimybės įvertinti pasėlio veislinį grynumą;

48.2. priešėlis neatitinka nustatytų reikalavimų.

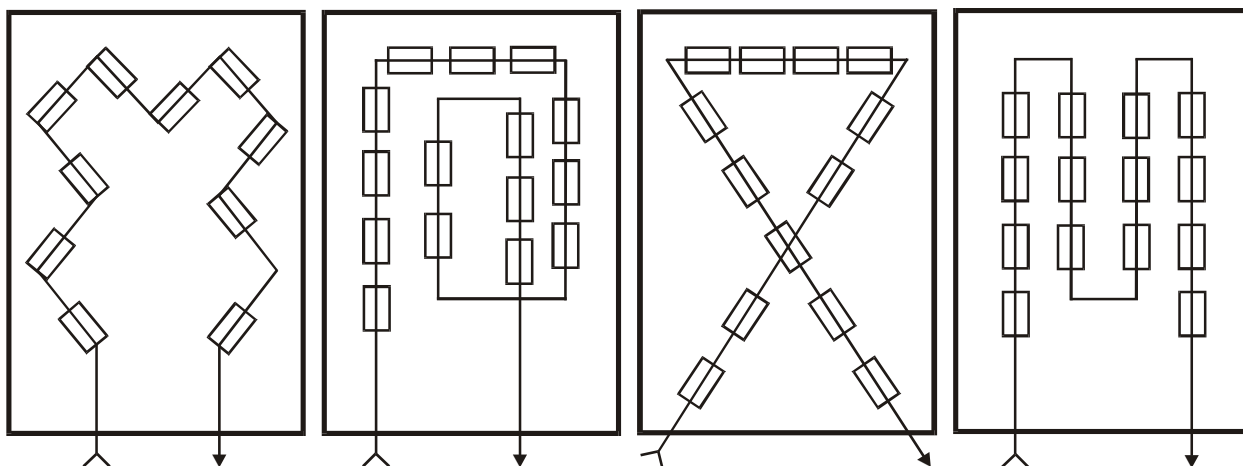
49. Jei sėklinis pasėlis išbrokuojamas, surašomas Sėklinio pasėlio aprobeavimo aktas, kuriame pažymima, kad pasėlis išbrokuotas.

Kontroliniai laukeliai

50. Kontrolinių laukelių skaičius priklauso nuo augalo rūšies, sėklos kategorijos ir sėklinio pasėlio ploto.

51. Aprobeuotojas pagal esamą situaciją pasirenka kontrolinių laukelių išdėstymo schemą (1 pav.). Pagal augalų specifiką gali būti ir kitokia pasėlių tikrinimo tvarka.

52. Kontroliniai laukeliai turi būti išdėstyti po visą lauką ir pasirenkami atsitiktine tvarka taip, kad apimtų visą pasėlį. Neturi būti sąmoningai pasirenkamos tos vietos, kuriose pasėliai atrodo geriau arba blogiau už vidutiniškus. Reikia atsižvelgti ir į sėjos kryptį, kiekvienas kontrolinis laukelis turi būti vis kitoje sėjamosios užgriebio juostoje.

1 pav. Rekomenduojamos kontrolinių laukelių išdėstymo schemas.

53. Netipiškų augalų kontroliniuose laukeliuose turi būti ieškoma pagal lengviau nustatomus augalų požymius, pvz., augalų aukštį, varpos spalvą, formą, akuotų ir akuotukų buvimą, augalų subrendimo laiko skirtumus. Ne tokius akivaizdžius požymius, kaip lapo forma, lapo plaukuotumas, žiedų charakteristika, aprobeutojas turėtų tikrinti tik siekdamas gauti papildomos informacijos apie netipiską augalą.

Aprobavimo metodai

54. Jei sėklinis pasėlis atitinka išdėstytus reikalavimus, paskutinis aprobavimo etapas yra veislinio grynumo įvertinimas, kuris atliekamas taikant **neleistinų kiekių** ar **kontrolinių laukelių** metodą, kurie leidžia sutelkti dėmesį į nedidelius sėklinio pasėlio plotus, tiriamus išsamiau.

55. **Neleistinų kiekių** metodas taikomas, jei sėkliniam pasėliui keliama reikalavimai išreikšti procentais. Kontroliniuose laukeliuose pastebėtos priemonės, t. y. netipiški, kitų rūšių augalai (toliau – neleistini augalai), turi būti siejamos su augalų populiacijos dydžiu 1 ha, kuris gaunamas skaičiuojant augalų kiekį siauraeiliame pasėlyje – 1 metro ilgio atkarpoje, o plačiaeiliame pasėlyje – 0,5 m² plote.

56. Apskaičiuodami apytikrą augalų populiacijos dydį siauraeiliame pasėlyje, taikome šią formulę:

$$P = \frac{1000000 * M}{W}, \text{ kai}$$

P = augalų populiacijos skaičius hektare;

M = vidutinis augalų skaičius 1 m eilutėje;

W = atstumas tarp augalų eilučių.

Pvz., nustatydami vasarinių miežių sėklinio pasėlio veislinį grynumą visuose 10 kontrolinių laukelių (jei sėklinis miežių pasėlis yra iki 50 ha (imtinai), tikriname 10 kontrolinių laukelių), suskaičiuojame augalų kiekį 1 m ilgio eilutėse. Sakykime, kad iš viso suskaičiuota 670 augalų. Padalijame gautą augalų kiekį iš kontrolinių laukelių kiekio ir gauname vidutinį augalų kiekį sėklinio pasėlio 1 m eilutėje – 670 : 10 = 67 augalai. Išmatuojame tarpueilio plotį, kuris šiame pavyzdyje yra 15,2 cm. Vidutinį augalų kiekį 1 m eilutėje padauginame iš 1 000 000 ir padalijame iš tarpueilio pločio, gauname augalų populiacijos skaičių 1 ha sėkliniame pasėlyje – 67 000 000 : 15,2 = 4,41 milijonai augalų.

Gautą skaičių suapvaliname ir apskaičiuojame, kad apytikris miežių 1 ha augalų (siauraeilis pasėlis) populiacijos skaičius yra 4,4 milijonai augalų hektare.

57. Apskaičiuodami apytikrį 1 ha sėklinio pasėlio augalų populiacijos skaičių plačiaeilame pasėlyje, taikome šią formulę:

$P = 20000 \times N$, kai

P = augalų populiacijos skaičius hektare;

N = vidutinis augalų skaičius $0,5 \text{ m}^2$.

Pvz., visuose 10 kontrolinių laukelių suskaičiuojame bendrą augalų kiekį $0,5 \text{ m}^2$ ploteliuose. Padalijame jį iš kontrolinių laukelių kiekio ir gauname vidutinį augalų kiekį $0,5 \text{ m}^2$ pasėlio plote. Gautą vidutinį augalų kiekį padauginame iš 20000 ir suapvalinę gauname apytikrį augalų (plačiaeilis pasėlis) populiacijos skaičių 1 ha.

58. Vertinant, ar sėklinis pasėlis atitinka veislinio grynumo reikalavimus, nurodytus šių taisyklių 2, 5, 11, 17 prieduose, reikia naudotis lentelėmis, pateiktomis šių taisyklių 3, 12, 13, 14 prieduose. Pagal jas sėkliniai pasėliai pripažįstami:

58.1. atitinkančiais veislinio grynumo reikalavimus, jei rastas neleistinų augalų kiekis nustatytame kontrolinių laukelių kiekyje yra mažesnis už skaičių, atitinkantį apytikslį 1 ha augalų populiacijos skaičių ir minimalų veislinio grynumo procentą;

58.2. neatitinkančiais veislinio grynumo reikalavimų, jei neleistinų augalų kiekis nustatytame kontrolinių laukelių kiekyje yra lygus arba didesnis už skaičių, atitinkantį apytikslį 1 ha augalų populiacijos skaičių ir minimalų veislinio grynumo procentą.

Pvz., aprobeudami vasarinių miežių elitinės (B) kategorijos sėklinį pasėlį, kurio plotas 45 ha, tikriname 10 kontrolinių laukelių, kurių vieno dydis yra 20 m^2 (1 m pločio ir 20 m ilgio), skaičiuojami neleistini augalai ir rasta 72 netipiški augalai. Apskaičiuotas vasarinių miežių sėklinio pasėlio 1 ha apytikris augalų populiacijos skaičius 4 400 000. Elitinės kategorijos vasarinių miežių sėklinio pasėlio veislinis grynumas yra 99,9 proc. (2 priedas). Šių taisyklių 3 priedo lentelėje nurodyta, kad pasėlis atitinka nustatytus veislinio grynumo reikalavimus, nes neleistinų augalų skaičius, rastas 10 kontrolinių laukelių, yra mažesnis už 105.

59. **Kontrolinių laukelių** metodas taikomas, jei sėklinio pasėlio veislinis grynumas išreikštas maksimaliu neleistinų augalų kiekiu kontrolinio laukelio ploto vienetu (10 m^2 , 20 m^2 , 30 m^2 ar 50 m^2).

60. Vertinant visuose kontroliniuose laukeliuose (atitinkamai pagal augalo rūšį, lauko dydį, kategoriją) ar sėklinis pasėlis atitinka veislinio grynumo reikalavimus, nurodytus šių taisyklių 5, 8 prieduose, rastų neleistinų augalų kiekis palyginamas su pripažinimo arba nepripažinimo kriterijais, pateiktais šių taisyklių 7 priede. Pagal juos sėkliniai pasėliai pripažįstami:

60.1. atitinkančiais veislinio grynumo reikalavimus, jei rastas neleistinų augalų kiekis nustatytame kontrolinių laukelių kiekyje yra lygus arba mažesnis už nurodytą skaičių;

60.2. neatitinkančiais veislinio grynumo reikalavimų, jei bendras neleistinų augalų kiekis nustatytame kontrolinių laukelių kiekyje yra lygus arba didesnis už nurodytą skaičių.

Pvz., aprobeudami daugiametės svidrės sertifikuotos (C) kategorijos sėklinį pasėlį, kurio plotas 7,5 ha, pagal šių taisyklių 6 priedą tikriname 16 kontrolinių laukelių, kurių vieno dydis 10 m^2 (1 m pločio ir 10 m ilgio). Iš viso apžiūrėta 160 m^2 – rasta 15 vnt. netipiskų augalų (perskaičiavus 10 m^2 – 0,94 vnt. netipiško augalo), pagal šių taisyklių 5 priedą pašarinių augalų sertifikuotos (C) kategorijos pasėliuose (tarp jų ir daugiametės svidrės) leidžiama 1 augalas 10 m^2 . Sėklinis pasėlis pripažįstamas tinkamu, jei, kaip nurodyta šių taisyklių 7 priede pateiktoje lentelėje, 16 įvertintų kontrolinių laukelių randama 18 arba mažiau neleistinų augalų.

Jei neleistinų augalų randama 24 ir daugiau, pasėlis pripažįstamas netinkamu ir išbrokuojamas. Kontroliniuose laukeliuose radus nuo 19 iki 23 neleistinų augalų, kontrolinių laukelių metodas leidžia atlikti dar vieną papildomą skaičiavimą, bet ne daugiau kaip 36 kontroliniuose laukeliuose. Jei papildomai įvertintuose 20 kontrolinių laukelių ($16 + 20 = 36$)

randama mažiau kaip 44 neleistini augalai, laukas pripažįstamas tinkamu. Jeigu neleistinų augalų kiekis yra 44 ar daugiau, laukas pripažįstamas netinkamu ir išbrokuojamas. Aprobautojas, remdamasis pasėlio būkle ir laiko sąnaudomis, savo nuožiūra pasirenka papildomai tikrinamų kontrolinių laukelių kiekį.

Aprobavimo aktas

61. Atlikęs aprobavimą, aprobautojas užpildo Sėklinio pasėlio aprobavimo akto formą, patvirtintą Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2010 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. A1-9 (Žin., 2010, Nr. [85-4507](#)).

62. Sėklinio pasėlio aprobavimo aktui suteikiamas numeris, kurį sudaro:

62.1. auginimo vietovės – savivaldybės kodas (dviženklis);

62.2. pasėlio aprobavimo metai (dviženklis);

62.3. dauginamosios medžiagos tiekėjo pažymėjimo numeris (triženklis);

62.4. aprobautojo numeris (dviženklis);

62.5. Sėklinio pasėlio aprobavimo akto registravimo numeris (triženklis).

Savivaldybių kodai pateikti šių taisyklių 18 priede. Sėklinio pasėlio aprobavimo akto numerio užrašymo pavyzdys: 32/11/121/01/023.

V. SAUGOTINŲ VEISLIŲ SĖKLINIŲ PASĖLIŲ APROBAVIMAS

63. Saugotinų javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių augalų veislių sėkliniai pasėliai aprobuojami:

63.1. tik sertifikuotos kategorijos (C);

63.2. jei apsėti sėkla, kurios vegetaciniai bandymai yra patenkinami;

63.3. jei atitinka šių taisyklių minimalius reikalavimus, keliamus sertifikuotos ar sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos sėkliniam pasėliui, išskyrus veislės grynumo reikalavimus;

63.4. jei yra pakankamo veislinio grynumo (ne mažesnio kaip C kategorijai keliamus reikalavimus).

64. Aprobuojant saugotinų javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių augalų veislių sėklius pasėlius, kontroliniai laukeliai turi atitikti šiose taisyklėse atskiroms augalų rūšims ar grupėms kontrolinių laukelių dydžio, skaičiaus ir išdėstymo keliamus reikalavimus.

VI. KOMERCINĖS SĖKLOS SĖKLINIAI PASĖLIAI

65. Komercinės sėklos (CM) pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių augalų sėklius pasėlius įvertina (vizualiai apžiūrėdamas) pats dauginamosios medžiagos tiekėjas ir po apžiūros pateikia regioniniam skyriui ataskaitą apie komercinės sėklos sėklinio pasėlio rūšį, plotą (ha).

66. Komercinės sėklos sėkliniai pasėliai turi atitikti šių taisyklių reikalavimus, keliamus sertifikuotos ar sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos sėkliniams pasėliams, išskyrus veislės grynumo reikalavimus.

67. Komercinės sėklos sėkliniai pasėliai turi atitikti tapatumo reikalavimus tam tikrai pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių augalų rūšiai.

VII. JAVŲ SĖKLINIŲ PASĖLIŲ APROBAVIMAS

68. Plikųjų avižų, sėjamųjų avižų, avižų netikšių, paprastųjų miežių, kvietrugių, paprastųjų kviečių, speltų sėkliniai pasėliai aprobuojami kaip superelitinės kategorijos (A), elitinės (B), sertifikuotos kategorijos pirmos reprodukcijos (C₁) ir sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos (C₂). Strypinių, sėjamųjų rugių, dvispalvių sorgų, paprastųjų kukurūzų

ir savidulkių kvietrugių – superelitinės kategorijos (A), elitinės (B) ir sertifikuotos kategorijos (C) sėkliniai pasėliai.

69. Avižų, miežių, kvietrugių, paprastųjų kviečių, rugių, strypainių, speltų sėkliniai pasėliai arobuojami pieninės-vaškinės brandos metu ne mažiau kaip vieną kartą.

70. Sorgų rūšies (*Sorghum* spp.) ir kukurūzų sėkliniai pasėliai arobuojami žydėjimo metu:

70.1. kryžmadulkių veislių – vieną kartą;

70.2. įvaisinių tėvinių komponentų linijų – tris kartus. Pirmas arobuojimas vykdomas prieš žydėjimą, antras – žydėjimo metu ir trečias – žydėjimo pabaigoje.

71. Javų sėkliniams pasėliams turi būti parinktas laukas, kuriame nebuvo auginta tos pačios rūšies augalų ne trumpiau kaip dvejus metus.

72. Kviečių, miežių ir avižų sėkliniams pasėliams reikalavimai apsauginiams atstumams netaikomi.

73. Tarp savidulkių augalų sėklinių pasėlių turi būti palikta aiški riba.

74. Jeigu viename lauke auginamos kelios skirtingų veislių ar kategorijų varpinių javų rūšys, tarp jų turi būti palikta neužsėta arba užsėta kitais augalais juosta.

75. Kitoms javų rūšims minimalūs apsauginiai atstumai nuo nepageidaujamų žiedadulkių šaltinių turi būti tokie, kaip nurodyta šių taisyklių 1 priede.

76. Arobuojami javų sėklinį pasėlį, kurio plotas iki 50 ha (imtinai), tikriname 10 kontrolinių laukelių, kurių vieno dydis yra 20 m² (1 m pločio ir 20 m ilgio), skaičiuojami neleistini augalai. Jei sėklinis pasėlis yra didesnis kaip 50 ha, tada laukas dalijamas į dvi dalis ir kiekviena dalis arobuojama atskirai, tikrinant po 10 kontrolinių laukelių. Pabaigus sėklinio pasėlio dalių arobuojimą, pildomas vienas arobuojimo aktas, jei kiekviena pasėlio dalis atitinka nustatytus reikalavimus.

77. Arobuojant javų sėklinį pasėlį, kurio plotas yra 3 ha ar mažiau, tikrinami 5 kontroliniai laukeliai. Vertinant sėklinių pasėlių veislinio grynumo reikalavimų atitikimą ar neatitikimą 5 kontroliniuose laukeliuose, neleistinas augalų skaičius priimamas per pusę mažesnis, nei nurodyta šių taisyklių 3 priede.

78. Arobuojant vertinamas veislinis grynumas, kurio metu javų sėklinio pasėlio veislinio grynumo reikalavimų atitikimas ar neatitikimas apskaičiuojamas taikant neleistinų kiekių metodą, aprašytą šių taisyklių 55–58 punktuose.

79. Kryžmadulkių rugių, kvietrugių, visų sorgų rūšių sėkliniuose pasėliuose augalų populiacijos skaičius neskaičiuojamas, nes šių augalų veislinis grynumas išreiškiamas maksimaliu neleistinų augalų kiekiu ploto vienetu ir apskaičiuojamas taikant kontrolinių laukelių metodą, aprašytą šių taisyklių 59–60 punktuose.

80. Strypainių, rugių pasėliuose kitos veislės augalų negali būti daugiau kaip:

80.1. elitinės sėklos pasėliuose – 1 augalas 30 m²;

80.2. sertifikuotos kategorijos sėklos pasėliuose – 1 augalas 10 m².

81. Hibridiniuose rugių pasėliuose, įskaitant vyriškojo nevaisingumo selekcinę liniją, individų požymiai turi būti pakankamai tapatūs ir gryni. Pasėliai turi atitikti šias sąlygas:

81.1. rugių, kurie aiškiai neatitinka individo požymių, skaičius neturi viršyti elitinės sėklos pasėliuose – 1 augalas 30 m²;

81.2. sertifikuotos kategorijos sėklos pasėliuose – 1 augalas 10 m², ši sąlyga arobuojimo metu taikoma tik moteriškiesiems individams;

81.3. auginant elitinę sėklą, kai naudojama vyriškojo nevaisingumo selekcinė linija, individo nevaisingumas turi būti ne mažesnis nei 98 proc.;

81.4. auginant sertifikuotą sėklą, galima auginti naudojant moteriškąjį vyriškojo nevaisingumo individą su vyriškuoju individu, kuris grąžina vyriškąjį vaisingumą.

82. Kukurūzų augalų su aiškiais tipiškais nukrypimais nuo normos skaičius procentais neturi viršyti:

82.1. elitinės sėklos pasėliuose:

82.1.1. įvaisinės linijos – 0,1 proc.;

- 83.1.2. paprastųjų hibridų kiekvienas individas – 0,1 proc.;
- 82.1.3. kryžmadulkių veislių – 0,5 proc.;
- 82.2. sertifikuotos sėklos pasėliuose:
 - 83.2.1. hibridinių veislių individų:
 - 82.2.1.1. įvaisinės linijos – 0,2 proc.;
 - 82.2.1.2. paprastųjų hibridų – 0,2 proc.;
 - 82.2.1.3. kryžmadulkių veislių – 1,0 proc.;
 - 82.2.2. kryžmadulkių veislių – 1,0 proc.
- 83. Auginant kukurūzų hibridinių veislių sėklą turi būti laikomasi šių reikalavimų:
 - 83.1. vyriškojo individo augalai turi išbarstyti pakankamą kiekį žiedadulkių, kai moteriškieji individai žydi;
 - 83.2. tam tikrais atvejais vyriškojo individo augalai gali būti sterilizuojami;
 - 83.3. jei 5 proc. ar daugiau moteriškųjų individų turi žiedadulkes priimančias purkas, žiedadulkes barsčiusių ar barstančių moteriškųjų individų skaičiaus procentinė dalis neturi viršyti 1 proc. ir iš viso 2 proc. aprobavimo metu. Laikoma, kad augalai barstė ar barsto žiedadulkes, jei ant 50 mm ar didesnės pagrindinės ar šoninės šluotelės ašies iš žiedažvynio išaugo dulkinės ir barstė ar barsto žiedadulkes.
- 84. Sorgų rūšies (*Sorghum* spp.) pasėliuose augalų, aiškiai neatitinkančių įvaisinės linijos ar komponento augalų požymių, skaičius turi neviršyti:
 - 84.1. auginant elitinę sėklą:
 - 84.1.1. žydint – 0,1 proc.;
 - 84.1.2. subrendus – 0,1 proc.;
 - 84.2. auginant sertifikuotą sėklą:
 - 84.2.1. vyriškieji individai, kurie barsto žiedadulkes, kai moteriškieji individai atveria žiedadulkes priimančias purkas – 0,1 proc.;
 - 84.2.2. moteriškieji individai:
 - 84.2.2.1. žydint – 0,3 proc.;
 - 84.2.2.2. subrendus – 0,1 proc.;
 - 84.3. auginant sertifikuotą hibridinę sėklą:
 - 84.3.1. vyriškieji individai turi išbarstyti pakankamą kiekį žiedadulkių, kai moteriškieji individai atveria žiedadulkes priimančias purkas;
 - 84.3.2. jei moteriškieji individai atveria žiedadulkes priimančias purkas, to paties individo augalų dalis, kuri barstė ar barsto žiedadulkes, neturi viršyti 0,1 proc.
- 85. Kryžmadulkių ar sintetinių (*Sorghum* spp.) sorgų veislių pasėliai turi atitikti šiuos reikalavimus: sorgų sėklinio pasėlio augalų, kurie aiškiai neatitinka veislės požymių, skaičius turi neviršyti:
 - 85.1. auginant elitinę sėklą – vienas augalas 30 m²;
 - 85.2. auginant sertifikuotą sėklą – vienas augalas 10 m².
- 86. Savidulkių avižų, miežių, kviečių, kvietrugių, kryžmadulkių kukurūzų, rugių, strypainių sėkliniams pasėliams rūšinio grynumo reikalavimai netaikomi.
- 87. Sorgų rūšių sėkliniuose pasėliuose kitos sorgų rūšies augalų negali būti daugiau kaip:
 - 87.1. auginant elitinę sėklą – vienas augalas 30 m²;
 - 87.2. auginant sertifikuotą sėklą – vienas augalas 10 m².
- 88. Jei sėkla auginama naudojant chemines medžiagas hibridizavimui, sėkliniai pasėliai turi atitikti šias sąlygas:
 - 88.1. kiekvieno individo veislės grynumas turi būti:
 - 88.1.1. plikųjų avižų, sėjamųjų avižų, avižų netikšių, miežių, paprastųjų kviečių, kietųjų kviečių ir speltų – 99,7 proc.;
 - 88.1.2.avidulkių kvietrugių – 99 proc.;
 - 88.1.3. mažiausias hibridiškumas turi būti 95 proc. Hibridiškumo procentas apskaičiuojamas pagal OECD Sėklos schemą. Kai hibridiškumas nustatomas tiriant sėklą

prieš sertifikavimą, aprobuojant jo nustatyti nebūtina.

89. Sėkliniuose javų pasėliuose sėklos vertingumą mažinančių kenksmingųjų organizmų, pirmiausia kūlių – *Ustilagineae*, turi būti kuo mažiau.

VIII. PAŠARINIŲ AUGALŲ SĖKLINIŲ PASĖLIŲ APROBAVIMAS

Pašarinės žolės

90. Pašarinių žolių aprobuojami superelitinės (A), elitinės (B), sertifikuotos (C) kategorijos sėkliniai pasėliai, išskyrus mėlynžiedes liucernas, kurių aprobuojami superelitinės (A), elitinės (B) sertifikuotos kategorijos pirmos (C₁) ir antros reprodukcijos (C₂) sėkliniai pasėliai.

91. Varpinių žolių sėkliniai pasėliai aprobuojami augalų plaukėjimo pradžioje, ankštinių augalų – žydėjimo metu.

92. Pašarinių žolių sėkliniams pasėliams turi būti parinktas laukas, kuriame nebuvo auginta varpinių žolių ne trumpiau kaip 2 metus, ankštinių žolių – ne trumpiau kaip 3 metus.

93. Pašarinių žolių sėkliniams pasėliams minimalūs apsauginiai atstumai nuo nepageidaujamų žiedadulkių šaltinių nurodyti šių taisyklių 4 priede. Tarp apomiksės būdu besidauginančių pievinių miglių sėklinių pasėlių turi būti palikta aiški riba. Jeigu viename lauke auginamos kelios skirtingų veislių ar kategorijų apomiktiškai besidauginančių pievinių miglių veislės, tarp jų turi būti palikta neužsėta arba užsėta kitais augalais juosta.

94. Aprobuojant pašarinių žolių sėklinį pasėlį, tikrinamas kontrolinių laukelių skaičius priklauso nuo aprobuojamo lauko dydžio ir, kai sėklinio pasėlio plotas iki 10 ha, parenkamas remiantis 6 priede nurodytais apskaičiavimais. Pvz., aprobuojant daugiamečių svidrių sėklinį pasėlį, kurio plotas 3,5 ha, tikrinamų kontrolinių laukelių skaičius – 8, aprobuojant 10 ha – 16 kontrolinių laukelių.

95. Jei pašarinių žolių sėklinis pasėlis yra didesnis kaip 10 ha, tada aprobuotojas savo nuožiūra padalija lauką į dalis, ne didesnes kaip 10 ha, ir kiekvieną dalį aprobuoja atskirai. Kiekvienai lauko daliai, atsižvelgus į jo dydį, parenkamas atitinkamas kontrolinių laukelių skaičius, remiantis 6 priede nurodytais apskaičiavimais. Pabaigus sėklinio pasėlio dalių aprobavimą, jei kiekviena pasėlio dalis atitinka nustatytus reikalavimus, pildomas vienas aprobavimo aktas.

96. Aprobuojant pašarinių žolių sėklinį pasėlį vertinamas:

96.1. veislinis grynumas visų elitinės kategorijos pašarinių žolių rūšių, išskyrus pievinių miglių, sėkliniuose pasėliuose 30 m² (1 m pločio ir 30 m ilgio), pievinių miglių – 20 m² (1 m pločio ir 20 m ilgio) ir sertifikuotos kategorijos visų pašarinių žolių 10 m² (1 m pločio ir 10 m ilgio) kontroliniuose laukeliuose, skaičiuojami neleistini (netipiški) augalai. Maksimalus leidžiamas neleistinių augalų kiekis sėkliniuose pasėliuose nurodytas šių taisyklių 5 priede ir apskaičiuojamas taikant kontrolinių laukelių metodą, aprašytą šių taisyklių 59–60 punktuose;

96.2. rūšinis grynumas, kurio metu kontroliniuose laukeliuose skaičiuojami kitų sunkiai išvalomų rūšių augalai. Priemaišos (kitų rūšių augalai), kurios sunkiai išvalomos iš pašarinių augalų sėklos, nurodytos šių taisyklių 9 priede. Maksimalus leidžiamas kitų rūšių augalų kiekis pašarinių žolių sėkliniuose pasėliuose, nurodytas šių taisyklių 8 priede.

Specifiniai ankštinių žolių sėklinių pasėlių aprobavimo reikalavimai

97. Aprobuojant raudonuosius dobilus, reikia nustatyti jų tipą (ankstyvieji ar vėlyvieji). Ankstyvųjų dobilų tipui būdingas 5–7, vėlyvųjų 8–9 vidutinis tarpubamblių skaičius. Pastebėjus, kad lauke dobilai neatitinka nurodyto augalų tipo, sudaromas aprobavimo pėdas.

98. Visuose kontroliniuose laukeliuose atsitiktinai pasirenkama po 10 kerų. Iš kero imama po vieną išsivysčiusį stiebą, kuris turi susiformavusį žiedyną (galvutę). Analizuojant pėdą skaičiuojami stiebų tarpubambliai nuo apačios į viršų. Pirmuoju laikomas ne trumpesnis

kaip 1 cm tarpubamblys, paskutiniuoju – esantis stiebo viršūnėje, žemiau lapelių, dengiančių žiedyną. Žiedyno kotelis prie tarpubamblio nepriskaičiuojamas.

99. Aprobuojant baltuosius dobilus reikia nustatyti sistematinę formą:

99.1. *hollandicum* – šios formos dobilai 2–3 savaitėmis anksčiau pradeda žydėti, yra stambesni, turi didesnius lapelius, ilgesnius lapų ir žiedynų kotelius negu laukiniai dobilai;

99.2. *giganteum* – šios formos dobilai žydi negausiai ir ilgiau, jų lapai ir žiedai stambesni, greičiau atželia.

Pašariniai ankštiniai augalai (lubinai, pupos, sėjamieji žirniai, sėjamieji vikiai)

100. Lubinų, pupų, sėjamųjų žirnių, sėjamųjų vikių arobuojami superelitinės (A), elitinės (B), sertifikuotos kategorijos pirmos (C₁) ir sertifikuotos kategorijos antros (C₂) reprodukcijos sėkliniai pasėliai.

101. Pašarinių ankštinių augalų sėkliniai pasėliai arobuojami žydėjimo metu. Esant būtinumui, sėjamųjų vikių sėklinis pasėlis gali būti apžiūrimas pakartotinai, kai augalų 2–3 apatinės ankštys yra subrendusios.

102. Pašarinių ankštinių augalų sėkliniams pasėliams turi būti parinktas laukas, kuriame nebuvo auginta ankštinių augalų ne trumpiau kaip 3 metus.

103. Minimalūs pašarinių ankštinių augalų apsauginiai atstumai nuo nepageidaujamų žiedadulkių šaltinių nurodyti šių taisyklių 4 priede. Minimalių apsauginių atstumų galima nesilaikyti, jei yra pakankama natūrali apsauga nuo nepageidaujamo apdulkinimo šaltinio.

104. Aprobuojant pupų, sėjamųjų žirnių sėklinį pasėlį, kurio plotas iki 20 ha (imtinai), tikriname 10 kontrolinių laukelių. Jei didesnis kaip 20 ha, tada laukas dalijamas į dvi dalis ir kiekviena dalis arobuojama atskirai tikrinant po 10 kontrolinių laukelių. Pabaigus sėklinio pasėlio dalių arobuojimą pildomas vienas arobuojimo aktas, jei kiekviena pasėlio dalis atitinka nustatytus reikalavimus.

105. Aprobuojant pupų, sėjamųjų žirnių sėklinį pasėlį, kurio plotas yra 3 ha ar mažiau, tikrinami 5 kontroliniai laukeliai. Vertinant sėklinio pasėlio veislinio grynumo reikalavimų atitikimą ar neatitikimą 5 kontroliniuose laukeliuose, neleistinų augalų skaičius priimamas per pusę mažesnis, nei nurodyta šių taisyklių 3 priedo lentelėje.

106. Aprobuojant pupų, sėjamųjų žirnių sėklinį pasėlį vertinamas veislinis grynumas 10 kontrolinių laukeliuose, kurių vieno dydis yra 20 m² (1 m pločio ir 20 m ilgio), skaičiuojami neleistini augalai.

107. Pupų, sėjamųjų žirnių sėklinio pasėlio atitiktis veislinio grynumo reikalavimams, nurodytiems šių taisyklių 5 priede, apskaičiuojama taikant neleistinų kiekių metodą, aprašytą šių taisyklių 55–58 punktuose.

108. Aprobuojant lubinų, sėjamųjų vikių sėklinį pasėlį tikrinamas kontrolinių laukelių skaičius priklauso nuo arobuojamo lauko dydžio ir, kai sėklinio pasėlio plotas iki 10 ha, parenkamas remiantis 6 priede nurodytais apskaičiavimais.

109. Jei lubinų, sėjamųjų vikių sėklinis pasėlis yra didesnis kaip 10 ha, tada arobuotojas savo nuožiūra padalija lauką į dalis, ne didesnes kaip 10 ha, ir kiekvieną dalį arobuoja atskirai. Kiekvienai lauko daliai, atsižvelgus į jo dydį, parenkamas atitinkamas kontrolinių laukelių skaičius, remiantis 6 priede nurodytais apskaičiavimais. Pabaigus sėklinio pasėlio dalių arobuojimą, jei kiekviena pasėlio dalis atitinka nustatytus reikalavimus, pildomas vienas arobuojimo aktas.

110. Aprobuojant lubinų, sėjamųjų vikių sėklinį pasėlį vertinamas:

110.1. veislinis grynumas, kurio metu elitinės kategorijos sėkliniuose pasėliuose 30 m² (1 m pločio ir 30 m ilgio), sertifikuotos kategorijos 10 m² (1 m pločio ir 10 m ilgio) kontroliniuose laukeliuose, skaičiuojami neleistini (netipiški) augalai. Maksimalus leidžiamas neleistinų augalų kiekis sėkliniuose pasėliuose nurodytas šių taisyklių 5 priede ir apskaičiuojamas taikant kontrolinių laukelių metodą, aprašytą šių taisyklių 59–60 punktuose;

110.2. rūšinis grynumas, kurio metu kontroliniuose laukeliuose skaičiuojami kitų sunkiai išvalomų rūšių augalai. Priemaišos (kitų rūšių augalai), kurios sunkiai išvalomos iš lubinų ir sėjamųjų vikių sėklos, nurodytos šių taisyklių 9 priede. Maksimalus leidžiamas kitų rūšių augalų kiekis lubinų, sėjamųjų vikių sėkliniuose pasėliuose, nurodytas šių taisyklių 8 priede.

**Kitų rūšių pašariniai augalai
(griežčiai, pašariniai kopūstai, pašariniai ridikai, bitinės facelijos)**

111. Griežčių, pašarinių kopūstų, pašarinių ridikų, bitinių facelijų arobuojami superelitinės (A), elitinės (B) ir sertifikuotos kategorijos (C) sėkliniai pasėliai.

112. Griežčių, pašarinių kopūstų, pašarinių ridikų sėkliniai pasėliai arobuojami 2 kartus – rudenį ir vasarą – iki sėklojų žydėjimo pradžios. Bitinių facelijų sėkliniai pasėliai arobuojami vieną kartą, žydėjimo metu.

113. Griežčių, pašarinių kopūstų, pašarinių ridikų superelitinės ir elitinės kategorijos sėkloms gauti daroma griežta pirmamečių augalų (pasodų) atranka rudenį ir pavasarį, po išlaikymo. Iš superelitinės kategorijos pasodų gali būti atrenkami ne vien pasodai superelitinės kategorijos sėkloms išauginti (5 proc. turimų pasodų kiekio), tačiau ir pasodai elitinės kategorijos sėkloms išauginti (30 proc. pasodų kiekio). Pasodai, neatitinkantys kokybės reikalavimų, tačiau turintys visus veislei būdingus požymius, gali būti naudojami sertifikuotos kategorijos sėklai išauginti. Atranką atlieka selekcininkas arba jo įgaliotas asmuo. Surašomi pavasarinės atrankos aktai, nurodant, kiek ir kokios reprodukcijos pasodų atrinkta.

114. Griežčiai, pašariniai kopūstai, pašariniai ridikai auginami bepasodžiu būdu, arobuojami rudenį. Sėkliniuose pirmamečiuose A, B ir C kategorijų pasėliuose turi būti pašalinti žyduoliai.

115. Griežčių, pašarinių kopūstų, pašarinių ridikų sėkliniams pasėliams turi būti parinktas laukas, kuriame nebuvo auginta šių rūšių augalų ne trumpiau kaip 5 metus, bitinių facelijų – ne trumpiau kaip 2 metus.

116. Minimalūs griežčių, pašarinių kopūstų, pašarinių ridikų, bitinių facelijų sėklinių pasėlių apsauginiai atstumai nuo nepageidaujamų žiedadulkių šaltinių nurodyti šių taisyklių 4 priede. Minimalių apsauginių atstumų galima nesilaikyti, jei yra pakankama natūrali apsauga nuo nepageidaujamo apdulkinimo šaltinio.

117. Arobuojant pašarinių ridikų, bitinių facelijų sėklinį pasėlį tikrinamas kontrolinių laukelių skaičius priklauso nuo arobuojamo lauko dydžio ir, kai sėklinio pasėlio plotas iki 10 ha, parenkamas remiantis 6 priede nurodytais apskaičiavimais.

118. Jei pašarinių ridikų, bitinių facelijų sėklinis pasėlis yra didesnis kaip 10 ha, tada arobuotojas savo nuožiūra padalija lauką į dalis, ne didesnes kaip 10 ha, ir kiekvieną dalį arobuoja atskirai. Kiekvienai lauko daliai, atsižvelgus į jo dydį, parenkamas atitinkamas kontrolinių laukelių skaičius, remiantis 6 priede nurodytais apskaičiavimais. Pabaigus sėklinio pasėlio dalių arobuojimą, jei kiekviena pasėlio dalis atitinka nustatytus reikalavimus, pildomas vienas arobuojimo aktas.

119. Arobuojant pašarinių ridikų, bitinių facelijų sėklinį pasėlį vertinamas veislinis grynumas, kurio metu elitinės kategorijos sėkliniuose pasėliuose 30 m² (1 m pločio ir 30 m ilgio), sertifikuotos kategorijos 10 m² (1 m pločio ir 10 m ilgio) kontroliniuose laukeliuose, skaičiuojami neleistini (netipiški) augalai. Pašarinių ridikų, bitinių facelijų sėklinio pasėlio veislinio grynumo reikalavimų atitikimas ar neatitikimas apskaičiuojamas taikant kontrolinių laukelių metodą, aprašytą šių taisyklių 59–60 punktuose. Pašarinių ridikų, bitinių facelijų sėkliniuose pasėliuose netipiskų augalų gali būti ne daugiau kaip auginant elitinės kategorijos sėklą – 1 augalas 30 m², auginant sertifikuotos kategorijos sėklą – 1 augalas 10 m².

120. Arobuojant griežčių, pašarinių kopūstų sėklinį pasėlį, kurio plotas iki 10 ha (imtinai), tikriname 10 kontrolinių laukelių. Jei didesnis kaip 10 ha, tada laukas dalijamas į

dvi dalis ir kiekviena dalis aprobuojama atskirai tikrinant po 10 kontrolinių laukelių. Pabaigus sėklinio pasėlio dalių aprobavimą, pildomas vienas aprobavimo aktas, jei kiekviena pasėlio dalis atitinka nustatytus reikalavimus.

121. Aprobuojant griežčių, pašarinių kopūstų sėklinį pasėlį, kurio plotas yra 3 ha ar mažiau, tikrinami 5 kontroliniai laukeliai. Vertinant sėklinio pasėlio veislinio grynumo reikalavimų atitikimą ar neatitikimą 5 kontroliniuose laukeliuose, neleistinų augalų skaičius priimamas per pusę mažesnis, nei nurodyta šių taisyklių 3 priedo lentelėje.

122. Aprobuojant griežčių, pašarinių kopūstų sėklinį pasėlį vertinamas veislinis grynumas, kurio metu 10 kontrolinių laukeliuose, kurių vieno dydis yra 20 m² (1 m pločio ir 20 m ilgio), skaičiuojami neleistini (netipiški) augalai. Griežčių, pašarinių kopūstų sėklinio pasėlio atitiktis veislinio grynumo reikalavimams, nurodytiems šių taisyklių 5 priede, apskaičiuojama taikant neleistinų kiekių metodą, aprašytą šių taisyklių 55–58 punktuose.

123. Aprobuojant pašarinių ridikų, bitinių facelijų, griežčių, pašarinių kopūstų sėklinį pasėlį vertinamas rūšinis grynumas, kurio metu kontroliniuose laukeliuose skaičiuojami kitų sunkiai išvalomų rūšių augalai, nurodyti šių taisyklių 9 priede. Maksimalus leidžiamas kitų rūšių augalų kiekis pašarinių ridikų, bitinių facelijų, griežčių, pašarinių kopūstų sėkliniuose pasėliuose nurodytas šių taisyklių 8 priede.

IX. ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ SĖKLINIŲ PASĖLIŲ APROBAVIMAS

124. Baltųjų garstyčių, daržinių aguonų, dažinių dygminių, sėjamųjų (dvinamių) kanapių, paprastųjų kmynų, rapsų, rapsukų, sareptinių bastučių, tikrųjų saulėgrąžų aprobuojami superelitinės (A), elitinės (B) ir sertifikuotos kategorijos (C) sėkliniai pasėliai.

125. Sėjamųjų (vienanamių) kanapių, sojų aprobuojami superelitinės (A), elitinės (B), sertifikuotos kategorijos pirmos (C₁) ir antros (C₂) reprodukcijų sėkliniai pasėliai.

126. Pluoštinių ir sėmeninių linų aprobuojami superelitinės (A), elitinės (B), sertifikuotos kategorijos pirmos (C₁), antros (C₂) ir trečios (C₃) reprodukcijų sėkliniai pasėliai.

127. Rapsų, rapsukų, tikrųjų saulėgrąžų hibridinių veislių aprobuojami elitinės (B) ir sertifikuotos kategorijos (C) sėkliniai pasėliai.

128. Juodųjų bastučių (*Brassica nigra* (L.) Koch) įvertinami komercinės sėklos (CM) sėkliniai pasėliai.

129. Sėkliniams pasėliams turi būti parinktas laukas, kuriame nebuvo auginta:

129.1. baltųjų garstyčių, juodųjų bastučių, rapsų, rapsukų, sareptinių bastučių ne trumpiau kaip 5 metus;

129.2. sojų ne trumpiau kaip 3 metus;

129.3. daržinių aguonų, dažinių dygminių, sėjamųjų kanapių, paprastųjų kmynų, sėmeninių ir pluoštinių linų, tikrųjų saulėgrąžų ne trumpiau kaip 2 metus;

129.4. tikrųjų saulėgrąžų hibridinių veislių ne trumpiau kaip 2 metus;

129.5. rapsų bei rapsukų hibridinių veislių ne trumpiau kaip 5 metus.

130. Aliejiniai ir pluoštiniai augalai aprobuojami žydėjimo metu.

131. Minimalūs aliejinių ir pluoštinių augalų sėklinių pasėlių apsauginiai atstumai nuo nepageidaujamų žiedadulkių šaltinių nurodyti šių taisyklių 10 priede.

132. Aprobuojant dažinių dygminių, sėjamųjų kanapių, paprastųjų kmynų, sareptinių bastučių, hibridinių rapsų sėklinį pasėlį tikrinamas kontrolinių laukelių skaičius priklauso nuo aprobuojamo lauko dydžio ir, kai sėklinio pasėlio plotas iki 10 ha, parenkamas remiantis 6 priede nurodytais apskaičiavimais.

133. Jei dažinių dygminių, sėjamųjų kanapių, paprastųjų kmynų, sareptinių bastučių, hibridinių rapsų sėklinis pasėlis yra didesnis kaip 10 ha, tada aprobuotojas savo nuožiūra padalija lauką į dalis, ne didesnes kaip 10 ha, ir kiekvieną dalį aprobuoja atskirai. Kiekvienai lauko daliai, atsižvelgus į jo dydį, parenkamas atitinkamas kontrolinių laukelių skaičius, remiantis 6 priede nurodytais apskaičiavimais. Pabaigus sėklinio pasėlio dalių aprobavimą, jei kiekviena pasėlio dalis atitinka nustatytus reikalavimus, pildomas vienas aprobavimo aktas.

134. Aprobuojant dažinių dygminių, sėjamųjų kanapių, paprastųjų kmynų, sareptinių bastučių, hibridinių rapsų sėklinį pasėlį vertinamas veislinis grynumas: elitinės kategorijos sėkliniuose pasėliuose 30 m² (1 m pločio ir 30 m ilgio), sertifikuotos kategorijos 10 m² (1 m pločio ir 10 m ilgio) kontroliniuose laukeliuose skaičiuojami neleistini (netipiški) augalai. Veislinio grynumo reikalavimų atitikimas ar neatitikimas apskaičiuojamas taikant kontrolinių laukelių metodą, aprašytą šių taisyklių 59–60 punktuose. Dažinių dygminių, sėjamųjų kanapių, paprastųjų kmynų, sareptinių bastučių, hibridinių rapsų sėkliniuose pasėliuose neleistinų augalų gali būti ne daugiau kaip auginant elitinės kategorijos sėklą – 1 augalas 30 m², auginant sertifikuotos kategorijos (sertifikuotos kategorijos pirmos ar antros reprodukcijos sėklą) – 1 augalas 10 m².

135. Hibridinių rapsų, rapsukų ir tikrųjų saulėgrąžų sėkliniai pasėliai arobuojami tris kartus. Pirmas arobavimas atliekamas prieš augalų žydėjimą, antras – žydėjimo pradžioje ir trečias – žydėjimo pabaigoje.

136. Hibridinės rapsų, rapsukų ir tikrųjų saulėgrąžų veislės yra auginamos juostomis ir paprastai tėvinės formos morfologiškai aiškiai skiriasi viena nuo kitos. Arobuojant pasėlį hibridinei sėklai gauti kiekviena tėvinio komponento juosta tikrinama atskirai. Pirmo hibridinio pasėlio arobavimo metu vertinamas tėvinių formų veislinis grynumas ir apsauginiai atstumai, antro arobavimo metu vertinami motininės formos augalai, kurie turi ar neturi vaisingų dulkinių, trečio arobavimo metu patikrinama, ar tėvinės formos, barsčiusios žiedadulkes, augalai yra nupjauti prieš nuimant motininės formos augalus, brandinusius sėklas.

137. Elitinės kategorijos pasėliuose, kuriuose naudojamas vyriškasis nevaisingumas, augalų su vyriškuoju nevaisingumu turi būti ne mažiau kaip 99 proc. Auginant sertifikuotos kategorijos sėklą, augalų su vyriškuoju nevaisingumu turi būti ne mažiau kaip 98 proc.

138. Arobuojant nehibridinių daržinių aguonų, rapsų, rapsukų, tikrųjų saulėgrąžų, baltųjų garstyčių sėmeninių ir pluoštinių linų, sojų sėklinį pasėlį, kurio plotas iki 10 ha (imtinai), tikrinami 10 kontrolinių laukelių. Jei sėklinis pasėlis yra didesnis kaip 10 ha, tada laukas dalijamas į dvi dalis ir kiekviena dalis arobuojama atskirai, tikrinant po 10 kontrolinių laukelių. Pabaigus sėklinio pasėlio dalių arobavimą pildomas vienas arobavimo aktas, jei kiekviena pasėlio dalis atitinka nustatytus reikalavimus.

139. Arobuojant nehibridinių daržinių aguonų, rapsų, rapsukų, tikrųjų saulėgrąžų, baltųjų garstyčių sėmeninių ir pluoštinių linų, sojų pasėlį, kurio plotas yra 3 ha ar mažiau, tikrinami 5 kontroliniai laukeliai. Vertinant sėklinių pasėlių veislinio grynumo reikalavimų atitikimą ar neatitikimą 5 kontroliniuose laukeliuose, neleistinas augalų skaičius priimamas per pusę mažesnis, nei nurodyta šių taisyklių 12, 13, 14 prieduose.

140. Arobuojant nehibridinių daržinių aguonų, rapsų, rapsukų, tikrųjų saulėgrąžų, baltųjų garstyčių sėmeninių ir pluoštinių linų, sojų vertinamas veislinis grynumas, kurio metu 10 kontrolinių laukelių, kurių vieno dydis yra 20 m² (1 m pločio ir 20 m ilgio), skaičiuojami neleistini (netipiški) augalai. Nehibridinių daržinių aguonų, rapsų, rapsukų, tikrųjų saulėgrąžų, baltųjų garstyčių sėmeninių ir pluoštinių linų, sojų sėklinio pasėlio atitiktis veislinio grynumo reikalavimams, nurodytiems šių taisyklių 11 priede, apskaičiuojama taikant neleistinų kiekių metodą, aprašytą šių taisyklių 55–58 punktuose.

141. Visų aliejinių ir pluoštinių augalų sėkliniuose pasėliuose vertinamas rūšinis grynumas, kurio metu kontroliniuose laukeliuose skaičiuojami kitų sunkiai išvalomų rūšių augalai, nurodyti šių taisyklių 15 priede. Visuose aliejinių ir pluoštinių augalų sėkliniuose pasėliuose gali būti ne daugiau kaip 1 augalas 30 m² – auginant elitinės kategorijos sėklą ir 1 augalas 10 m² – auginant sertifikuotos kategorijos, sertifikuotos kategorijos pirmos, antros ar trečios reprodukcijos sėklą.

142. Aliejinių ir pluoštinių augalų sėkliniuose pasėliuose užkrėtimas kenkėjais turi būti minimalus. Šis reikalavimas pirmiausia taikomas sojų *Pseudomonas syringae* pv. *glycinea*, *Diaporthe phaseolorum* var. *caulivora* ir var. *sojae*, *Phialophora gregata* ir *Phytophthora mergasperma* f. sp. *glycinea* kenkėjams.

X. SĖJAMŲJŲ GRIKIŲ, SĖJAMŲJŲ SERADĖLIŲ SĖKLINIŲ PASĖLIŲ APROBAVIMAS

143. Sėjamųjų grikių arobuojami superelitinės (A), elitinės (B), sertifikuotos kategorijos pirmos (C_1) ir antros (C_2) reprodukcijos sėkliniai pasėliai.

144. Sėjamųjų seradėlių arobuojami superelitinės (A), elitinės (B) ir sertifikuotos (C) kategorijos sėkliniai pasėliai, siekiant gauti OECD sertifikatą.

145. Sėjamieji griokiai, sėjamosios seradėlės arobuojami žydėjimo metu.

146. Sėjamųjų grikių, sėjamųjų seradėlių sėkliniams pasėliams turi būti parinktas laukas, kuriame nebuvo auginta šių rūšių augalų ne trumpiau kaip 3 metus.

147. Minimalūs sėjamųjų grikių, sėjamųjų seradėlių sėklinių pasėlių apsauginiai atstumai nuo nepageidaujamų žiedadulkių šaltinių nurodyti šių taisyklių 16 priede.

148. Arobuojant sėjamųjų grikių sėklinį pasėlį, kurio plotas iki 20 ha (imtinai), tikriname 10 kontrolinių laukelių. Jei sėklinis pasėlis yra didesnis kaip 20 ha, laukas dalijamas į dvi dalis ir kiekviena dalis arobuojama atskirai, tikrinant po 10 kontrolinių laukelių. Pabaigus abiejų sėklinio pasėlio dalių arobuojimą pildomas vienas arobuojimo aktas, jei kiekviena pasėlio dalis atitinka nustatytus reikalavimus.

149. Arobuojant sėjamųjų grikių sėklinį pasėlį, kurio plotas yra 3 ha ar mažiau, tikrinami 5 kontroliniai laukeliai. Vertinant sėklinių pasėlių veislinio grynumo reikalavimų atitikimą ar neatitikimą 5 kontroliniuose laukeliuose, neleistinas augalų skaičius priimamas per pusę mažesnis, nei nurodyta šių taisyklių 3 priede.

150. Arobuojant sėjamųjų grikių sėklinį pasėlį vertinamas veislinis grynumas, kurio metu tikrinami 10 kontrolinių laukelių, kurių vieno dydis yra 20 m^2 (1 m pločio ir 20 m ilgio), skaičiuojami neleistini (netipiški) augalai. Sėjamųjų grikių sėklinio pasėlio atitiktis veislinio grynumo reikalavimams, nurodytiems šių taisyklių 17 priede, apskaičiuojama taikant neleistinų kiekių metodą, aprašytą šių taisyklių 55–58 punktuose.

151. Arobuojant sėjamųjų seradėlių sėklinį pasėlį tikrinamas kontrolinių laukelių skaičius priklauso nuo arobuojamo lauko dydžio. Kai sėklinio pasėlio plotas iki 10 ha, kontrolinių laukelių skaičius parenkamas remiantis 6 priede nurodytais apskaičiavimais.

152. Jei sėjamųjų seradėlių sėklinis pasėlis yra didesnis kaip 10 ha, tada arobuotojas savo nuožiūra padalija lauką į dalis, ne didesnes kaip 10 ha, ir kiekvieną dalį arobuoja atskirai. Kiekvienai lauko daliai, atsižvelgus į jo dydį, parenkamas atitinkamas kontrolinių laukelių skaičius, remiantis 6 priede nurodytais apskaičiavimais. Pabaigus sėklinio pasėlio dalių arobuojimą, jei kiekviena pasėlio dalis atitinka nustatytus reikalavimus, pildomas vienas arobuojimo aktas.

153. Arobuojant sėjamųjų seradėlių sėklinį pasėlį vertinamas:

153.1. veislinis grynumas, kurio metu elitinės kategorijos sėkliniuose pasėliuose 30 m^2 (1 m pločio ir 30 m ilgio), sertifikuotos kategorijos 10 m^2 (1 m pločio ir 10 m ilgio) kontroliniuose laukeliuose, skaičiuojami neleistini (netipiški) augalai. Sėjamųjų seradėlių sėklinio pasėlio veislinio grynumo reikalavimų atitikimas ar neatitikimas apskaičiuojamas taikant kontrolinių laukelių metodą, aprašytą šių taisyklių 59–60 punktuose. Sėjamųjų seradėlių sėkliniuose pasėliuose neleistinų augalų gali būti ne daugiau kaip auginant elitinės kategorijos sėklą – 1 augalas 30 m^2 , auginant sertifikuotos kategorijos sėklą – 1 augalas 10 m^2 ;

153.2. rūšinis grynumas, kurio metu kontroliniuose laukeliuose skaičiuojami kitų sunkiai išvalomų rūšių augalai. Priemaišos (kitų rūšių augalai), kurios sunkiai išvalomos iš sėjamųjų seradėlių sėklos, nurodytos šių taisyklių 9 priede ir apskaičiuojamos taikant kontrolinių laukelių metodą, kaip nurodyta šių taisyklių 59–60 punktuose. Sėjamųjų seradėlių sėkliniame pasėlyje neleistinų augalų gali būti ne daugiau kaip auginant elitinės kategorijos sėklą – 1 augalas 30 m^2 , auginant sertifikuotos kategorijos sėklą – 1 augalas 10 m^2 .

XI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

154. Aprobuotojas privalo pateikti teisingus duomenis apie sėklinio pasėlio būklę ir būti atskaitingas Tarnybai.

155. Asmenys, išduodantys Aprobavimo aktus, atsako už išduotų dokumentų teisingumą teisės aktų nustatyta tvarka.

**MINIMALŪS JAVŲ SĖKLINIŲ PASĖLIŲ APSAUGINIAI ATSTUMAI TARP
PASĖLIŲ**

Pasėliai	Minimalūs atstumai, m
Nehibridiniai strypainiai, rugiai: - auginant elitinę sėklą	300
- auginant sertifikuotą sėklą	250
Sorgų rūšies (<i>Sorghum</i> spp.)	300
Savidulkai kvietrugiai: - auginant elitinę sėklą	50
- auginant sertifikuotą sėklą	20
Kukurūzai: - auginant elitinę sėklą	200
- auginant sertifikuotą sėklą	200
Hibridiniai rugiai: - auginant elitinę sėklą:	
- naudojant vyriškojo nevaisingumo selekcinę liniją	1000
- nenaudojant vyriškojo nevaisingumo selekcinės linijos	600
- auginant sertifikuotą sėklą	500
Hibridiniai paprastieji kviečiai, kietieji kviečiai, plikosios avižos, sėjamosios avižos, avižos netikšės, paprastieji miežiai, speltos, savidulkiai kvietrugiai: - auginant sertifikuotą sėklą moteriškojo individo atstumas iki kitos tos pat rūšies veislės, išskyrus vyriškąjį individą	25

Javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių
augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių
2 priedas

MINIMALUS VEISLINIS GRYNUMAS NEHIBRIDINIULOSE JAVŲ PASĖLIULOSE

I. MINIMALUS VEISLINIS GRYNUMAS NEHIBRIDINIULOSE PLIKŲJŲ IR SĖJAMŲJŲ AVIŽŲ, AVIŽŲ NETIKŠIŲ, PAPRASTŲJŲ MIEŽIŲ, PAPRASTŲJŲ IR KIETŲJŲ KVIEČIŲ, SPELTŲ PASĖLIULOSE

Pasėlio kategorija	Minimalus veislinis grynumas, proc.
Elitinės sėklos (B)	99,9
Sertifikuotos kategorijos pirmos reprodukcijos sėklos (C ₁)	99,7
Sertifikuotos (C) ar sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos sėklos (C ₂)	99,0

II. MINIMALUS VEISLINIS GRYNUMAS NEHIBRIDINIULOSE SAVIDULKIŲ KVIETRUGIŲ PASĖLIULOSE

Pasėlio kategorija	Minimalus veislinis grynumas, proc.
Elitinės sėklos (B)	99,7
Sertifikuotos kategorijos pirmos reprodukcijos sėklos (C ₁)	99,0
Sertifikuotos (C) ar sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos sėklos (C ₂)	98,0

Javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių
augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių
3 priedas

**NELEISTINI AUGALŲ KIEKIAI JAVŲ, SĖJAMŲJŲ ŽIRNIŲ, PUPŲ, GRIEŽČIŲ,
PAŠARINIŲ KOPŪSTŲ, SĖJAMŲJŲ GRIKIŲ SĖKLINIO PASĖLIO 200 M²
KONTROLINIŲ LAUKELIŲ PLOTE**

Apskaičiuotas apytikris augalų populiacijos skaičius, vnt. / ha	Veislinio grynumo reikalavimai				
	99, 9 proc.	99,7 proc.	99,5 proc.	99,0 proc.	98,0 proc.
	Neleistinas augalų kiekis 200 m ² plote				
200000		19	30	52	96
250000		23	36	63	118
300000		26	41	74	139
350000		30	47	85	161
375000		32	49	90	171
400000		33	52	96	182
425000		35	55	101	192
450000		37	58	107	203
475000		39	61	112	214
500000		40	63	118	224
525000		42	65	123	235
550000		44	68	128	245
575000		45	71	134	256
600000	19	47	74	139	266
625000	19	49	76	145	277
650000	19	51	79	150	288
675000	19	52	81	155	298
700000	19	54	85	161	309
725000	20	56	87	166	319
750000	21	57	89	171	329
775000	21	59	92	177	340
800000	22	61	95	182	350
825000	23	62	97	187	361
850000	24	64	101	193	371
875000	25	66	103	198	382
900000	26	67	107	203	392
925000	27	69	120	209	403
950000	29	71	131	214	413
975000	31	72	143	219	423
1000000	33	74	155	224	434
1 250 000	34	90	163	277	538
1 500 000	40	107	171	330	641
1 750 000	46	123	201	382	744
2 000 000	52	139	242	434	847
2 250 000	57	155	256	486	950
2 500 000	63	171	273	538	1053
2 750 000	68	187	298	590	1155
3 000 000	74	203	328	641	1258
3 100 000	76	210	333	662	1299
3 200 000	78	216	342	683	1340
3 300 000	81	222	358	703	1380
3 400 000	83	229	363	724	1421
3 500 000	85	235	372	745	1462

Apskaičiuotas apytikris augalų populiacijos skaičius, vnt. / ha	Veislinio grynumo reikalavimai				
	99, 9 proc.	99,7 proc.	99,5 proc.	99,0 proc.	98,0 proc.
	Neleistinas augalų kiekis 200 m ² plote				
3 600 000	87	241	388	765	1503
3 700 000	89	248	398	786	1544
3 800 000	92	254	411	806	1585
3 900 000	94	260	418	827	1626
4 000 000	96	267		848	1666
4 100 000	98	273		868	1707
4 200 000	100	279		889	1748
4 300 000	103	286		909	1789
4 400 000	105	292		930	1830
4 500 000	107	298		950	1870
4 600 000	109	305		971	1911
4 700 000	111	311		991	1952
4 800 000	113	317		1012	1993
4 900 000	116	323		1033	2033
5 000 000	118	330		1053	2074
5 100 000	120	336		1074	2115
5 200 000	122	342		1094	2156
5 300 000	124	349		1115	2196
5 400 000	126	355		1135	2237
5 500 000	129	361		1156	2278
5 600 000	131	367		1176	2318
5 700 000	133	374		1197	2359
5 800 000	135	380		1217	2400
5 900 000	137	386		1237	2440
6 000 000	139	392		1258	2481
6 200 000	144	405		1299	2562
6 400 000	148	417		1340	2644
6 600 000	152	430		1381	2725
6 800 000	156	442		1422	2806
7 000 000	161	455		1463	2887
7 250 000	166	471		1514	2989
7 500 000	171	486		1565	3090
7 750 000	177	502		1616	3192
8 000 000	182	517		1667	3293

Javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių
augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių
4 priedas

**MINIMALŪS PAŠARINIŲ AUGALŲ SĖKLINIŲ PASĖLIŲ APSAUGINIAI
ATSTUMAI**

Pasėlis	Minimalus atstumas, m
Griežčiai, pašariniai kopūstai, bitinės facelijos: - auginant elitinės kategorijos sėklą (B) - auginant sertifikuotos kategorijos sėklą (C)	400 200
Pašarinių augalų rūšys ir veislės, išskyrus griežčių, pašarinių kopūstų, bitinių facelijų, sėjamųjų žirnių, pievinių miglių veisles: - auginant sėklą, kuri bus naudojama toliau dauginti, kai lauko plotas 2 ha ir mažesnis - auginant sėklą, kuri bus naudojama toliau dauginti, kai lauko plotas didesnis negu 2 ha - auginant sėklą, skirtą pašarinių augalų sėklai auginti, kai lauko plotas 2 ha ir mažesnis - auginant sėklą, skirtą pašarinių augalų sėklai auginti, kai lauko plotas didesnis negu 2 ha	200 100 100 50

Javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių
augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių
5 priedas

VEISLINIO GRYNUMO REIKALAVIMAI PAŠARINIŲ AUGALŲ SĖKLINIUOSE PASĖLIUOSE

I. MAKSIMALŪS NELEISTINŲ AUGALŲ KIEKIAI PAŠARINIŲ AUGALŲ SĖKLINIUOSE PASĖLIUOSE

Rūšys	Pasėlio kategorija			
	B	C	C ₁	C ₂
Pašarinių augalų pasėliai, išskyrus sėjamųjų žirnių, pupų, griežčių, pašarinių kopūstų ir pievinių miglių	1 augalas 30 m ²	1 augalas 10 m ²	1 augalas 10 m ²	1 augalas 10 m ²
Pievinių miglių (<i>Poa pratensis</i> L.)	1 augalas 20 m ²	4 augalai 10 m ²	-	-

Pastaba. Jei 10 m² randami ne daugiau kaip šeši aiškiai pastebimi apomiktinės veislės požymių neatitinkančių pievinės miglės augalų, laikoma, kad pasėlis atitinka sertifikuotai sėklai keliamus reikalavimus.

II. MINIMALUS VEISLINIS GRYNUMAS PUPŲ, SĖJAMŲJŲ ŽIRNIŲ, GRIEŽČIŲ, PAŠARINIŲ KOPŪSTŲ SĖKLINIUOSE PASĖLIUOSE

Rūšys	Minimalus veislinis grynumas, proc.			
	Pasėlio kategorija			
	B	C	C ₁	C ₂
Pupų, sėjamųjų žirnių	99,7	-	99,0	98,0
Griežčių, pašarinių kopūstų	99,7	98,0	-	-

Javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių
augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių
6 priedas

**MINIMALUS KONTROLINIŲ LAUKELIŲ KIEKIS, ATSIŽVELGIANT Į
APROBUOJAMO LAUKO DYDĮ**

Pasėlio plotas, ha	Kontrolinių laukelių skaičius, vnt.
1–2	4
3–4	8
5–7	12
8–10	16

Javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių
augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių
7 priedas

**PAŠARINIŲ, ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ SĖKLINIO PASĖLIO
PRIPAŽINIMO TINKAMU ARBA NETINKAMU, ATSIŽVELGIANT Į NELEISTINŲ
AUGALŲ SKAIČIŲ, NUSTATYTĄ KONTROLINIUOSE LAUKELIUOSE**

Kontrolinių laukelių skaičius, vnt.	Pasėlis pripažįstamas tinkamu, jei neleistinių augalų skaičius yra lygus arba mažesnis nei vnt.	Jei neleistinių augalų skaičius yra šiame intervale, reikalingas papildomas skaičiavimas	Pasėlis pripažįstamas netinkamu, jei neleistinių augalų skaičius yra lygus arba didesnis, vnt.
4	1	2–9	10
8	6	7–14	15
12	12	13–18	19
16	18	19–23	24
20	22	23–29	30
24	27	28–34	35
28	31	32–38	39
32	36	3–43	44
36	43	–	44

Javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių
augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių
8 priedas

**MAKSIMALŪS LEIDŽIAMI KITŲ RŪŠIŲ AUGALŲ KIEKIAI PAŠARINIŲ
AUGALŲ (IŠSKYRUS PUPAS, SĖJAMUOSIUS ŽIRNIUS) SĖKLINIUOSE
PASĖLIUOSE**

Rūšys	Pasėlio kategorija	
	B	C (C ₁ , C ₂)
Visos rūšys, išskyrus svidres (<i>Lolium</i> L. species) ir tarpgentinius hibridus (<i>Festulolium</i> Assch. & Graebn.)	1 augalas 30 m ²	1 augalas 10 m ²
Svidrės (<i>Lolium</i> L. species) ir tarpgentiniai hibridai (<i>Festulolium</i> Assch. & Graebn.)	1 augalas 50 m ²	1 augalas 10 m ²

**PRIEMAIŠŲ, KURIOS SUNKIAI IŠVALOMOS IŠ PAŠARINIŲ AUGALŲ RŪŠIŲ,
SĄRAŠAS**

Rūšys	Priemaišos	
	kitų rūšių	piktžolių
Raudonieji dobilai	Mėlynžiedės liucernos	Geltonžiedžiai barkūnai – <i>Melilotus officinalis</i> Lam.
	Hibridinės liucernos	Paprastieji lipikai – <i>Galium mollugo</i> L.
	Geltonžiedės liucernos	Apyninės liucernos – <i>Medicago lupulina</i> L.
	Baltažiedžiai barkūnai	Siauralapiai gysločiai – <i>Plantago lanceolata</i> L.
	Paprastieji garždeniai	Dirvinės usnys – <i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop.
	Rausvieji dobilai (stambios sėklos)	Rauktalapės rūgštytės – <i>Rumex crispus</i> L.
	Baltieji dobilai (stambios sėklos)	Paprastosios naktižiedės – <i>Silene vulgaris</i> (Moench) Garcke
	Vasariniai ir žieminiai rapsai	Baltažiedžiai šakiniai – <i>Melandrium album</i> (Mill.) Garcke
	Garstyčios (smulkios sėklos)	Baltosios balandos – <i>Chenopodium album</i> L.
		Valgomosios morkos – <i>Daucus carota</i> L.
Rausvieji dobilai	Raudonieji dobilai (smulkios sėklos)	Pašarinės morkos – <i>Daucus carota</i> L.
	Baltieji dobilai	Smulkiosios rūgštytės – <i>Rumex acetoscella</i> L.
	Paprastieji garždeniai	Paprastosios juodagalvės – <i>Prunella vulgaris</i> L.
	Pašariniai motiejukai (plikos sėklos)	Baltosios balandos – <i>Chenopodium album</i> L.
		Apyninės liucernos – <i>Medicago lupulina</i> L.
		Baltažiedžiai šakiniai – <i>Melandrium album</i> (Mill.) Garcke
		Paprastosios naktižiedės – <i>Silene vulgaris</i> (Moench) Garcke
		Dirvinės neužmirštuolės – <i>Myosotis arvensis</i> (L.) Hill
		Siauralapės žliūgės – <i>Stellaria graminea</i> L.
		Paprastosios glažutės – <i>Cerastium holosteoides</i> Fr.
		Dirvinės čiūžutės – <i>Thlaspi arvense</i> L.

Rūšys	Priemaišos	
	kitų rūšių	piktžolių
		Plačialapiai gysločiai – <i>Plantago major</i> L.
Baltieji dobilai	Raudonieji dobilai (smulkios sėklos) Rausvieji dobilai Paprastieji gargždeniai Pašariniai motiejukai (plikos sėklos)	Tos pačios, kaip ir rausvųjų dobilų sėkliniuose pasėliuose
Mėlynžiedės ir hibridinės liucernos	Raudonieji dobilai Geltonžiedės liucernos Baltažiedžiai barkūnai Rausvieji dobilai (stambios sėklos) Paprastieji gargždeniai Baltieji dobilai (stambios sėklos) Vasariniai ir žieminiai rapsai Garstyčios (smulkios sėklos)	Geltonžiedžiai barkūnai – <i>Melilotus affinalis</i> Lam. Apyninės liucernos – <i>Medicago lupulina</i> L. Paprastieji lipikai – <i>Galium mollugo</i> L. Dirvinės usnys – <i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop. Siauralapiai gysločiai – <i>Plantago lanceolata</i> L. Rauktalapės rūgštynės – <i>Rumex crispus</i> L. Paprastosios naktižiedės – <i>Silene vulgaris</i> (Moench) Garcke Baltažiedžiai šakiniai – <i>Melandrium album</i> (Mill.) Garcke Baltosios balandos – <i>Chenopodium album</i> L. Paprastosios morkos – <i>Daucus carota</i> L.
Paprastieji gargždeniai	Rausvieji dobilai Baltieji dobilai (smulkios sėklos) Mėlynžiedės liucernos (smulkios sėklos) Hibridinės liucernos (smulkios sėklos) Geltonžiedės liucernos Baltažiedžiai barkūnai	Siauralapiai gysločiai – <i>Plantago lanceolata</i> L. Rauktalapės rūgštynės – <i>Rumex crispus</i> L. Dirviniai bobramuniai – <i>Anthemis arvensis</i> L. Baltosios balandos – <i>Chenopodium album</i> L. Dirvinės usnys – <i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop. Paprastieji lipikai – <i>Galium mollugo</i> L. Baltažiedžiai šakiniai – <i>Melandrium album</i> (Mill.) Garcke Smulkiosios rūgštynės – <i>Rumex acetoscella</i> L. Paprastosios naktižiedės – <i>Silene vulgaris</i> (Moench) Garcke

Rūšys	Priemaišos	
	kitų rūšių	piktžolių
	Pašariniai motiejukai (plikos sėklos)	Dirvinės čiuzutės – <i>Thlaspi arvense</i> L. Dirvinės našlaitės – <i>Viola arvensis</i> Murr.
Esparcetai	Kviečiai Grikliai	Gudiniai žiaudriniai – <i>Lappula echinata</i> Gilib. Aitrieji vėdrynai – <i>Ranunculus acris</i> L.
Pašariniai motiejukai	Paprastieji garždeniai Rausvieji dobilai Baltieji dobilai	Dirvinės našlaitės – <i>Viola arvensis</i> Murr. Baltosios balandos – <i>Chenopodium album</i> L. Smulkiosios rūgštynės – <i>Rumex acetoscella</i> L. Paprastieji kežiai – <i>Spergula vulgaris</i> Boeningh Dirvinės neužmirštuolės – <i>Myosotis arvensis</i> (L.) Hill Paprastosios juodgalvės – <i>Prunella vulgaris</i> L. Paprastieji lipikai – <i>Galium mollugo</i> L. Daržinės žliūgės – <i>Stellaria media</i> L. Vill. Bekvapis šunramunis – <i>Tripleurospermum perforatum</i> (Mérat) La?nz Dirvinės smilguolės – <i>Apera spica-venti</i> (L.) P. Beauv. Pūkuotosios vilnūnės – <i>Holcus lanatus</i> L. Paprastosios kraujažolės – <i>Achillea millefolium</i> L. Paprastosios baltagalvės – <i>Leucanthemum vulgare</i> Lam.
Tikrieji eraičiniai	Raudonieji eraičiniai Paprastosios šunažolės Nendriniai eraičiniai Daugiametės svidrės Gausiažiedės svidrės	Paprastieji varpučiai – <i>Agropyron repens</i> (L.) P. Beauv. Švelniosios dirsės – <i>Bromus mollis</i> L. Dirvinės dirsės – <i>Bromus arvensis</i> L. Paprastieji dalgučiai – <i>Erodium cicutarium</i> (L.) L’ Hér. Kupstinės šluotsmilgės – <i>Deschampsia cespitosa</i> (L.) P. Beauv.
Nendriniai eraičiniai	Paprastosios šunažolės Tikrieji eraičiniai Daugiametės svidrės Gausiažiedės svidrės	Paprastieji varpučiai – <i>Agropyron repens</i> (L.) P. Beauv. Švelniosios dirsės – <i>Bromus mollis</i> L. Dirvinės dirsės – <i>Bromus arvensis</i> L. Paprastieji dalgučiai – <i>Erodium cicutarium</i> (L.) L’ Hér. Kupstinės šluotsmilgės – <i>Deschampsia cespitosa</i>

Rūšys	Priemaišos	
	kitų rūšių	piktžolių
	Nendriniai dryžučiai	(L.) P. Beauv.
Nendriniai dryžučiai	Paprastosios šunažolės Tikrieji eraičinai Nendriniai eraičinai Daugiametės svidrės Gausiažiedės svidrės	Paprastieji varpučiai – <i>Agropyron repens</i> (L.) P. Beauv. Švelniosios dirsės – <i>Bromus mollis</i> L. Dirvinės dirsės – <i>Bromus arvensis</i> L. Paprastieji dalgučiai – <i>Erodium cicutarium</i> (L.) L' Hér. Kupstinės šluotsmilgės – <i>Deschampsia cespitosa</i> P. B.
Raudonieji eraičinai	Paprastosios šunažolės Tikrieji eraičinai Daugiametės svidrės Vienametės svidrės Aviniai eraičinai	Paprastieji varpučiai – <i>Agropyron repens</i> (L.) P. Beauv. Švelniosios dirsės – <i>Bromus mollis</i> L. Smulkiosios rūgštytės – <i>Rumex acetosella</i> L. Paprastieji dalgučiai – <i>Erodium cicutarium</i> (L.) L' Hér.
Aviniai eraičinai	Paprastosios šunažolės Raudonieji eraičinai Tikrieji eraičinai Daugiametės svidrės Vienametės svidrės	Paprastieji varpučiai – <i>Agropyron repens</i> (L.) P. Beauv. Švelniosios dirsės – <i>Bromus mollis</i> L. Smulkiosios rūgštytės – <i>Rumex acetosella</i> L. Paprastieji dalgučiai – <i>Erodium cicutarium</i> (L.) L' Hér.
Dirsuolės	Tikrieji eraičinai Svidrės	Švelniosios dirsės – <i>Bromus mollis</i> L. Paprastieji dalgučiai – <i>Erodium cicutarium</i> (L.) L' Hér. Paprastieji varpučiai – <i>Agropyron repens</i> (L.) P. Beauv.
Paprastosios šunažolės	Daugiametės svidrės Gausiažiedės svidrės Tikrieji eraičinai Aviniai eraičinai Varpučiai Pieviniai pašiaušėliai	Pūkuotosios vilnūnės – <i>Holcus lanatus</i> L. Dirvinės dirsės – <i>Bromus arvensis</i> L. Švelniosios dirsės – <i>Bromus mollis</i> L. Paprastieji dalgučiai – <i>Erodium cicutarium</i> (L.) L' Hér. Rugiagėlės – <i>Centaurea cyanus</i> L. Siauralapiai gysločiai – <i>Plantago lanceolata</i> L.
Aukštosios	Gausiažiedės svidrės	Paprastieji dalgučiai – <i>Erodium cicutarium</i> L' Herit

Rūšys	Priemaišos	
	kitų rūšių	piktžolių
avižuolės	Paprastosios šunažolės Tikrieji eraičinai	Paprastieji varpučiai – <i>Agropyron repens</i> (L.) P. Beauv.
Vienametės svidrės	Daugiametės svidrės Gausiažiedės svidrės Tikrieji eraičinai	Paprastieji dalgučiai – <i>Erodium cicutarium</i> (L.) L' Hér. Dirvinės dirsės – <i>Bromus arvensis</i> L. Švelniosios dirsės – <i>Bromus mollis</i> L.
Daugiametės svidrės	Paprastosios šunažolės Gausiažiedės svidrės Tikrieji eraičinai	Dirvinės dirsės – <i>Bromus arvensis</i> L. Švelniosios dirsės – <i>Bromus mollis</i> L. Paprastieji dalgučiai – <i>Erodium cicutarium</i> (L.) L' Hér. Paprastieji varpučiai – <i>Agropyron repens</i> (L.) P. Beauv.
Pieviniai pašiaušėliai	Paprastosios šunažolės Tikrieji eraičinai	Nariuotieji pašiaušėliai – <i>Alopecurus geniculatus</i> L. Krūminiai builiai – <i>Anthriscus sylvestris</i> (L.) Hoffm. Pūkuotosios vilnūnės – <i>Holcus lanatus</i> L. Kiškinės viksvos – <i>Carex ovalis</i> Gooden.
Pievinės miglės	Paprastosios miglės Pelkinės miglės Nariuotieji pašiaušėliai Šunažolės	Pūkuotosios vilnūnės – <i>Holcus lanatus</i> L. Kupstinės šluotsmilgės – <i>Deschampsia caespitosa</i> (L.) P. Beauv. Dirvinės smilguolės – <i>Apera spica-venti</i> (L.) P. Beauv. Kiškinės viksvos – <i>Carex ovalis</i> Gooden. Bekvapis šunramunis – <i>Tripleurospermum perforatum</i> (Mérat) La?nz
Vienametės miglės	Paprastosios miglės Pelkinės miglės Nariuotieji pašiaušėliai Šunažolės	
Baltosios smilgos	Paprastosios smilgos Pievinės miglės	Dirvinės smilguolės – <i>Apera spica-venti</i> (L.) P. Beauv. Kupstinės šluotsmilgės – <i>Deschampsia caespitosa</i> (L.) P. Beauv. Pūkuotosios vilnūnės – <i>Holcus lanatus</i> L.

Rūšys	Priemaišos	
	kitų rūšių	piktžolių
		Paprastosios kraujažolės – <i>Achillea millefolium</i> L. Kiškinės viksvos – <i>Carex ovalis</i> Gooden.
Paprastosios smilgos	Baltosios smilgos Pievinės miglės	Dirvinės smilguolės – <i>Apera spica-venti</i> (L.) P. Beauv. Kupstinės šluotsmilgės – <i>Deschampsia caespitosa</i> P. B. Pūkuotosios vilnūnės – <i>Holcus lanatus</i> L. Paprastosios kraujažolės – <i>Achillea millefolium</i> L. Kiškinės viksvos – <i>Carex ovalis</i> Gooden.
Tarpgentiniai hibridai	Tikrieji eraičinai Nendriniai eraičinai Paprastosios šunažolės	Paprastieji varpučiai – <i>Agropyron repens</i> (L.) P. Beauv. Dirvinės dirsės – <i>Bromus arvensis</i> L. Švelniosios dirsės – <i>Bromus mollis</i> L. Paprastieji dalgučiai – <i>Erodium cicutarium</i> (L.) L' Hér.
Rytiniai ožiarūčiai		Rauktalapės rūgštynės – <i>Rumex crispus</i> L. Dirvinės usnys – <i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop. Kibieji lipikai – <i>Galium aparine</i> L.
Sėjamosios seradėlės	Raudonieji dobilai Mėlynžiedės liucernos Baltažiedžiai barkūnai	
Žirniai	Pupos Vikiai Lubina	
Vikiai	Žirniai Lubina	Totoriniai gričiai – <i>Fagopyrum tataricum</i> (L.) Gaertn. Dirviniai ridikai – <i>Raphanus raphanistrum</i> L.
Lubina	Žirniai Pupos	
Griežčiai	Rapsai Baltosios garstyčios	Dirviniai ridikai – <i>Raphanus raphanistrum</i> L. Dirviniai garstukai – <i>Sinapis arvensis</i> L.

Rūšys	Priemaišos	
	kitų rūšių	piktžolių
	Pašariniai kopūstai	Įvairios rūgštynės – <i>Rumex</i> L.
	Pašariniai ridikai	Kibieji lipikai – <i>Galium aparine</i> L.
Pašariniai kopūstai	Griežčiai	Dirviniai ridikai – <i>Raphanus raphanistrum</i> L.
	Rapsai	Dirviniai garstukai – <i>Sinapis arvensis</i> L.
	Baltosios garstyčios	Įvairios rūgštynės – <i>Rumex</i> L.
	Pašariniai ridikai	Kibieji lipikai – <i>Galium aparine</i> L.
Bitinės facelijos	Sėjamosios seradėlės	Kibieji lipikai – <i>Galium aparine</i> L.
Pašariniai ridikai	Griežčiai	Dirviniai ridikai – <i>Raphanus raphanistrum</i> L.
	Rapsai	Dirviniai garstukai – <i>Sinapis arvensis</i> L.
	Baltosios garstyčios	Įvairios rūgštynės – <i>Rumex</i> L.
	Pašariniai kopūstai	Kibieji lipikai – <i>Galium aparine</i> L.

Javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių
augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių
10 priedas

**ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ SĖKLINIŲ PASĖLIŲ MINIMALŪS
APSAUGINIAI ATSTUMAI**

Pasėlis	Minimalūs atstumai, m
<i>Brassica</i> rūšys, išskyrus rapsus, sėjamosios kanapės, išskyrus vienanames kanapes, dažiniai dygminai, paprastieji kmynai, baltosios garstyčios: - auginant elitinės kategorijos sėklą - auginant sertifikuotos kategorijos sėklą	400 200
Rapsai: - auginant nehibridinių veislių elitinės kategorijos sėklą - auginant hibridinių veislių elitinės kategorijos sėklą - auginant nehibridinių veislių sertifikuotos kategorijos sėklą - auginant hibridinių veislių sertifikuotos kategorijos sėklą	200 500 100 300
Tikrosios saulėgrąžos: - auginant hibridinių veislių elitinės kategorijos sėklą - auginant nehibridinių veislių elitinės kategorijos sėklą - auginant sertifikuotos kategorijos sėklą	1500 750 500
Vienanamės kanapės: - auginant elitinės kategorijos sėklą - auginant sertifikuotos kategorijos sėklą	5000 1000

**MINIMALUS VEISLINIS GRYNUMAS NEHIBRIDINIŲ DARŽINIŲ AGUONŲ,
RAPSŲ, RAPSUKŲ, TIKRŲJŲ SAULĖGRAŽŲ, BALTŲJŲ GARSTYČIŲ,
SĖMENINIŲ IR PLUOŠTINIŲ LINŲ, SOJŲ SĖKLINIUOSE PASĖLIUOSE**

Rūšys ir kategorija	Minimalus veislinis grynumas, proc.
Daržinės aguonos: - auginant elitinės kategorijos sėklą - auginant sertifikuotos kategorijos sėklą	99,0 98,0
Rapsai, rapsukai, išskyrus tų veislių sėklą, kuri naudojama pašarui: - auginant elitinės kategorijos sėklą - auginant sertifikuotos kategorijos sėklą	99,9 99,7
Nehibridiniai rapso porūšiai, rapsukai, išskyrus tų veislių sėklą, kuri naudojama pašarams. Tikrosios saulėgrąžos, išskyrus hibridines veisles bei jų individus. Baltosios garstyčios: - auginant elitinės kategorijos sėklą - auginant sertifikuotos kategorijos sėklą	 99,7 99,0
Sėmeniniai ir pluoštiniai linai: - auginant elitinės kategorijos sėklą - auginant sertifikuotos kategorijos pirmos reprodukcijos sėklą - auginant sertifikuotos kategorijos antros ar trečios reprodukcijos sėklą	99,7 98,0 97,5
Sojos: - auginant elitinės kategorijos sėklą - auginant sertifikuotos kategorijos pirmos ir antros reprodukcijos sėklą	99,5 99,0

Javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių
augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių
12 priedas

**NELEISTINI AUGALŲ KIEKIAI BALTŲJŲ GARSTYČIŲ, DARŽINIŲ AGUONŲ,
RAPSŲ, RAPSUKŲ, TIKRŲJŲ SAULĖGRAŽŲ 200 M² KONTROLINŲ LAUKELIŲ
PLOTE**

Apskaičiuotas apytikris augalų populiacijos skaičius vnt. / ha	Veislinio grynumo reikalavimai			
	99,9 proc.	99,7 proc.	99,0 proc.	98,0 proc.
	Neleistinas augalų kiekis 200 m ²			
20000	3	3	9	14
25000	3	4	10	16
30000	3	4	11	19
35000	3	5	13	21
40000	3	6	14	24
45000	4	7	15	26
50000	4	7	16	29
60000	4	8	19	33
70000	5	9	21	38
80000	5	10	24	43
90000	5	11	26	47
100000	6	11	29	52
110000	6	12	31	56
120000	6	13	33	61
130000	6	14	36	65
140000	7	14	38	70
150000	7	15	40	74
160000	7	16	43	78
170000	8	17	45	83
180000	8	17	47	87
190000	8	18	49	92
200000	9	19	52	96
225000	9	21	57	107
250000	10	23	63	118
275000	11	24	68	129
300000	11	26	74	139
325000	12	28	80	150
350000	13	30	85	161
375000	13	32	91	171
400000	14	33	96	182
425000	15	35	101	193
450000	15	37	107	203
475000	16	39	112	214
500000	16	40	118	225
525000	17	42	123	235
550000	18	44	129	246
575000	18	45	134	256
600000	19	47	139	267
625000	20	49	145	277
650000	20	51	150	288
675000	21	52	155	298
700000	21	54	161	309
725000	22	56	166	319

Apskaičiuotas apytikris augalų populiacijos skaičius vnt. / ha	Veislinio grynumo reikalavimai			
	99,9 proc.	99,7 proc.	99,0 proc.	98,0 proc.
	Neleistinas augalų kiekis 200 m ²			
750000	23	57	171	330
800000	23	59	177	340
825000	24	61	182	351
850000	24	62	187	361
875000	25	64	193	372
900000	26	66	198	382
925000	26	67	203	392
950000	27	69	209	403
975000	27	71	214	413
1000000	28	72	219	424

Javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių
 augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių
 13 priedas

**NELEISTINI AUGALŲ KIEKIAI SĖMENINIŲ IR PLUOŠTINIŲ LINŲ SĖKLINIO
 PASĖLIO 200 M² KONTROLINIŲ LAUKELIŲ PLOTE**

Apskaičiuotas apytikris augalų populiacijos skaičius vnt. / ha	Veislinio grynumo reikalavimai		
	99,7 proc.	98,0 proc.	97,5 proc.
	Neleistinas augalų kiekis 200 m ²		
1 500 000	107	642	796
1 800 000	126	765	951
2 100 000	146	889	1105
2 400 000	165	1012	1258
2 700 000	184	1135	1412
3 000 000	203	1258	1565
3 300 000	222	1381	1718
3 600 000	241	1504	1871
3 900 000	260	1626	2024
4 200 000	279	1749	2177
4 500 000	298	1871	2329
4 800 000	317	1993	2482
5 100 000	336	2116	2634
5 400 000	355	2238	2787
5 700 000	374	2360	2939
6 000 000	392	2482	3091
6 300 000	411	2604	3244
6 600 000	430	2726	3396
6 900 000	449	2848	3548
7 200 000	467	2970	3700
7 500 000	486	3091	3852

Javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių
augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių
14 priedas

**NELEISTINI AUGALŲ KIEKIAI SOJŲ SĖKLINIO PASĖLIO 200 M²
KONTROLINIŲ LAUKELIŲ PLOTE**

Apskaičiuotas apytikris augalų populiacijos skaičius vnt. / ha	Veislinio grynumo reikalavimai	
	99,5 proc.	99,0 proc.
	Neleistinas augalų kiekis 200 m ²	
50 000	10	16
55 000	11	18
60 000	11	19
65 000	12	20
70 000	13	21
80 000	14	24
90 000	15	26
100 000	16	29
125 000	20	34
150 000	23	40
175 000	26	46
200 000	28	52
225 000	32	57
250 000	34	63
275 000	37	68
300 000	40	74
325 000	43	80
350 000	46	85
375 000	49	91
400 000	52	96
425 000	54	101
450 000	57	107
475 000	60	112
500 000	63	118
525 000	66	123
550 000	68	129
575 000	71	134
600 000	74	139
625 000	77	145
650 000	80	150
675 000	82	155
700 000	85	161
725 000	88	166
750 000	91	171
800 000	96	182
850 000	101	193
900 000	107	203
950 000	112	214
1 000 000	118	225

Javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių
augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių
15 priedas

**PRIEMAIŠŲ, KURIOS SUNKIAI IŠVALOMOS IŠ ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ
AUGALŲ RŪŠIŲ, SĄRAŠAS**

Rūšys	Priemaišos	
	kitų rūšių	piktžolių
Sėmeniniai ir pluoštiniai linai		Dirvinės svidrės (<i>Lolium remotum</i>)
Rapsai	Rapsukai, baltosios garstyčios, aliejiniai ridikai	Dirviniai garstukai, dirviniai ridikai, kibieji lipikai, paprastosios barborytės
Rapsukai	Rapsai, baltosios garstyčios, aliejiniai ridikai	Dirviniai garstukai, dirviniai ridikai, kibieji lipikai, paprastosios barborytės
Baltosios garstyčios	Rapsai, rapsukai, aliejiniai ridikai	Dirviniai garstukai, dirviniai ridikai, kibieji lipikai, paprastosios barborytės
Aliejiniai ridikai	Rapsai, rapsukai, baltosios garstyčios	Dirviniai garstukai, dirviniai ridikai, kibieji lipikai, paprastosios barborytės
Kmynai	Aliejiniai ridikai, baltosios garstyčios	Paprastieji varpučiai, ruginės dirsės, dirviniai ridikai
Sareptiniai bastučiai		Dirviniai garstukai

Javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių
augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių
16 priedas

**MINIMALŪS SĖJAMŲJŲ GRIKIŲ, SĖJAMŲJŲ SERADĖLIŲ SĖKLINIŲ
PASĖLIŲ APSAUGINIAI ATSTUMAI**

Pasėlis	Minimalūs atstumai, m
Sėjamieji grikliai:	
iki tos pačios rūšies kitos veislės pasėlio:	
- auginant superelitinę sėklą (A)	1000
- auginant elitinę (B), sertifikuotos kategorijos pirmos (C ₁) ir sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos (C ₂) sėklą	1000
iki tos pačios veislės kitos kategorijos pasėlio:	
- auginant superelitinę sėklą (A)	500
- auginant elitinę (B), sertifikuotos kategorijos pirmos (C ₁) ir sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos (C ₂) sėklą	250
iki gretimų pasėlių (siekiama išvengti mechaninio užterštumo, nuimant sėklos derlių):	
- auginant superelitinę (A), elitinę (B), sertifikuotos kategorijos pirmos reprodukcijos (C ₁) ir sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos (C ₂) sėklą	ne siauresnė kaip 0,4 m skiriamoji juosta
Sėjamosios seradėlės:	
- auginant sėklą, kuri bus naudojama toliau dauginti, kai lauko plotas 2 ha ir mažesnis	200
- auginant sėklą, kuri bus naudojama toliau dauginti, kai lauko plotas didesnis negu 2 ha	100
- auginant sėklą, skirtą pašarinių augalų sėklai auginti, kai lauko plotas 2 ha ir mažesnis	100
- auginant sėklą, skirtą pašarinių augalų sėklai auginti, kai lauko plotas didesnis negu 2 ha	50

Javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių
augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių
17 priedas

**MINIMALUS VEISLINIS GRYNUMAS SĖJAMŲJŲ GRIKIŲ SĖKLINIUOSE
PASĖLIUOSE**

Kategorija	Minimalus veislinis grynumas, proc.
- auginant elitinės kategorijos sėklą (B)	99,9
- auginant sertifikuotos kategorijos pirmos reprodukcijos sėklą (C ₁)	99,7
- auginant sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos sėklą (C ₂)	99,0

Javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių
augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių
18 priedas

SAVIVALDYBIŲ KODAI

Eil. Nr.	Savivaldybių pavadinimai	Savivaldybių kodai
1.	Akmenės r.	32
2.	Alytaus m.	11
3.	Alytaus r.	33
4.	Anykščių r.	34
5.	Birštono	12
6.	Biržų r.	36
7.	Druskininkų	15
8.	Elektrėnų	42
9.	Ignalinos r.	45
10.	Jonavos r.	46
11.	Joniškio r.	47
12.	Jurbarko r.	94
13.	Kalvarijos	48
14.	Kaišiadorių r.	49
15.	Kauno m.	19
16.	Kauno r.	52
17.	Kėdainių r.	53
18.	Kelmės r.	54
19.	Klaipėdos m.	21
20.	Klaipėdos r.	55
21.	Kretingos r.	56
22.	Kupiškio r.	57
23.	Kazlų Rūdos	58
24.	Lazdijų r.	59
25.	Marijampolės	18
26.	Mažeikių r.	61
27.	Molėtų r.	62
28.	Neringos	23
29.	Pagėgių	63
30.	Pakruojo r.	65
31.	Palangos m.	25
32.	Panevėžio m.	27
33.	Panevėžio r.	66
34.	Pasvalio r.	67
35.	Plungės r.	68
36.	Prienų r.	69
37.	Radviliškio r.	71
38.	Raseinių r.	72
39.	Rokiškio r.	73
40.	Rietavo	74
41.	Skuodo r.	75
42.	Šakių r.	84
43.	Šalčininkų r.	85
44.	Šiaulių m.	29
45.	Šiaulių r.	91
46.	Šilalės r.	87
47.	Šilutės r.	88

Eil. Nr.	Savivaldybių pavadinimai	Savivaldybių kodai
48.	Širvintų r.	89
49.	Švenčionių r.	86
50.	Tauragės r.	77
51.	Telšių r.	78
52.	Trakų r.	79
53.	Ukmergės r.	81
54.	Utenos r.	82
55.	Varėnos r.	38
56.	Vilkaviškio r.	39
57.	Vilniaus m.	13
58.	Vilniau r.	41
59.	Visagino	30
60.	Zarasų r.	43
